

76. møde

Onsdag den 22. april 1987 kl. 13.00

Dagsorden:

1) Spørgsmål til ministrene.

2) Første behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Omvurdering af ejerlejligheder, der frigøres fra lejemål).

Af Thoft (SF) m.fl.

3) Første behandling af lovforslag nr. L 222:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og lov om skattemyndighedernes organisation og om klageadgang m.m. (skattestyrelsesloven). (Klageret for lejere).

Af Thoft (SF) m.fl.

4) Første behandling af beslutningsforslag nr. B 150:

Forslag til folketingsbeslutning om ændring af arveafgiftsloven.

Af Aase Olesen (RV) m.fl.

Meddelelser fra formanden:

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Medlemmer af Folketinget Riishøj (SF), Margrete Auken (SF), Gade (SF), Inger Harms (SF), Ingerlise Koefoed (SF) og Ebba Strange (SF) har meddelt mig, at de til udenrigsministeren ønsker at stille følgende:

Forespørgsel.

»Hvilke ændringer af den danske politik over for udviklingslandene agter udenrigsmini-

nisteren at gennemføre i lyset af Brundtland-rapportens analyse af miljøproblemerne og de generelle økonomiske, sociale og politiske forandringer i den tredje verden?«

(Forespørgsel nr. F 32).

Den første sag på dagsordenen var:

1) Spørgsmål til ministrene:

Spm. nr. S 1015

1) Til ministeren for offentlige arbejder af:

Kaj Poulsen (S):

»Med hvilken begrundelse har ministeren besluttet at placere danske skibsordrer på et tysk værft?«

Skriftlig begrundelse

Det virker besynderligt, at den danske stat i en situation, hvor danske værfter har måttet afskedige et betydeligt antal medarbejdere, som må være henvist til de statsligt udbetalte arbejdsløshedsdagpenge, afgiver ordrer til udenlandske værfter og lader arbejdsløse værftsarbejdere i stikken.

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Hovedbegrundelsen for, at jeg har besluttet at placere ordren på ombygningen af de to prinsessefærger på et tysk værft, er, at prisen ved at lade ombygningen foregå på det billigste danske værft var 21 mill. kr. eller ca. 50 pct. højere end tilbudet fra Howaldt-værftet i Kiel.

DSB har som alle andre statsinstitutioner en almindelig forpligtelse til at placere sine ordrer hos den billigste leverandør, medmindre helt særlige forhold gør sig gældende. En merpris på 50 pct. ved at købe dansk kan ikke anses for rimelig under nogen omstændigheder.

Det er imidlertid vigtigt for mig at understrege, at den indgåede kontrakt med det tyske værft indebærer betydelige fordele for den danske industri som helhed, uanset at ordren ikke er gået til den danske skibsværftsindustri. Det tyske værft har således tilbudt modkøb i form af danske industriprodukter svarende til et beløb på 30 mill. kr. Hertil kommer, at en række leverancer i for-

[Ministeren for offentlige arbejder]

bindelse med ombygningen vil gå til danske virksomheder.

Endelig har DSB som et led i udbygningsprojektet ladet foretage en række indkøb hos danske virksomheder af maskiner og andet specialudstyr svarende til et beløb på ca. 15 mill. kr. Som følge heraf overstiger det samlede indkøb hos dansk industri i forbindelse med ombygningen den samlede kontraktsum med det tyske værft, og placeringen af orden er således til fordel for dansk industri, selv om den ikke i den konkrete situation kommer skibsværftsindustrien til gode.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne takke ministeren for svaret.

Nu sagde ministeren jo, at det ikke var ét, men to skibe, der var sendt til Howaldt-værftet, og ministeren sagde, at prisen var 50 pct. lavere end det, man havde fået tilbudt i Danmark. Hvor ved ministeren det fra? Man har jo ikke spurgt de værfter, der normalt laver skibe af denne karakter. Man har spurgt to værfter, som normalt ikke laver færger, hvilken pris de skulle have for at lave færger om, og derefter påstår man, at de værftspriser, vi har i Danmark, er 50 pct. for høje. De værfter, der normalt bygger færger i Danmark, og som i dag karakteriseres som Danyards, er Frederikshavn, Ålborg og Helsingør, men de er ikke blevet spurgt, og de har ikke fået lov til at afgive tilbud om noget som helst. Hvad er så baggrunden for, at ministeren kan påstå, at det er en 50 pct. højere pris, man har fået tilbudt fra danske værfter?

Derudover synes jeg nok, at ministerens opstilling er lidt mærkværdig, når man indregner danske køb i danske virksomheder som modregningskøb i forhold til, hvis der blev bygget på danske værfter, for præcis de samme maskiner og det samme udstyr skulle sættes i skibene, såfremt de var blevet bygget på danske værfter. Derfor er den modkøbsordre, som tyskerne vil afgive, betydelig mindre end det, ministeren giver udtryk for her.

Risgaard Knudsen (S):

Ministerens bemærkninger vedrørende de tilbud, der er afgivet, aktualiserer efter min opfattelse de særlige kontraktformularer, der er udarbejdet på det allersneste af DSB. Det er mit bestemte indtryk, at regeringen ved ministeren har pålagt DSB at udfærdige en

standardkontrakt, der omfatter reparationsarbejder på DSB-færger, og som indeholder krav af en sådan karakter, at danske værfter ikke engang kan forsikre sig mod dem.

Der er altså her tale om en beskæftigelsesfjendtlig kontrakt ifølge de oplysninger, jeg er i besiddelse af, og derfor vil jeg spørge, hvorfor regeringen ved ministeren for offentlige arbejder her på det allersneste har pålagt Generaldirektoratet for DSB at udfærdige kontrakter på reparationsarbejder af en sådan karakter, at de stiller danske værfter vanskeligt i forhold til andre landes værfter.

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Jeg har naturligvis stor forståelse for, at hr. Kaj Poulsen fortrinsvis interesserer sig for Danyard; det drejer sig om et område, som ikke er hr. Kaj Poulsen ganske fjernt, og derfor er det nok naturligt, at han interesserer sig for det.

Jeg kan sige til hr. Kaj Poulsen, at der har været drøftelser mellem Danyard og DSB, og man var enige om, at der stadig væk er nogle udestående spørgsmål i forbindelse med tidligere leverancer som ikke er afklaret, og at man derfor ikke skulle være engageret i det spørgsmål, som hr. Kaj Poulsen her rejser.

I øvrigt kan jeg sige, at jeg i forbindelse med den trafikpolitiske redegørelse, vi havde for nylig, noterede mig, at der i Folketinget var et flertal for, at man skulle gøre, hvad gøres kunne for den kollektive trafik, selv om der også var bemærkninger, som kunne have interesse i den anledning, nemlig at man ikke bare skulle give ud, som det blev udtrykt. Derfor fandt jeg, at det var naturligt, at man bidrog på den måde, at man skaffede disse 21 mill. kr., ekstra, om jeg så må sige, således at der var 21 mill. kr. ekstra at gøre godt med til den kollektive trafik. Jeg følte således, at jeg var i nøje overensstemmelse med det flertal i Folketinget, som for nylig drøftede den trafikpolitiske redegørelse.

Hvad angår spørgsmålet om kontraktforholdene, kan jeg sige til hr. Risgaard Knudsen, at der ikke er noget nyt; det var nøjagtigt det samme med hensyn til f.eks. Dan-Link-færgen.

Lohmann (S):

[Lohmann]

Jeg vil gerne spørge ministeren, om det er rigtigt, at DSB hele tiden har accepteret den pris, der er blevet tilbudt fra de danske værfter. Endvidere vil jeg spørge, om det er rigtigt, at ministeren skulle have udtalt, at danske værfter har godt af konkurrence fra udenlandske værfter. Hvis det er korrekt, i hvilken forbindelse mener ministeren så at det er sundt med denne konkurrence fra et, skal vi sige statsejet værft?

Stillinger (SF):

Jeg vil gerne spørge trafikministeren, om han kan oplyse, hvorfor der er denne 50 pct.s forskel på priserne på det tyske værft og hos de danske tilbudsgivere, hvis det er rigtigt, at den er der. Vi ved alle sammen, at lønningerne er stort set ens i Danmark og Vesttyskland, og det samme gælder priserne på stål. Kan forskellen skyldes, at det tyske værft er enten statsejet eller statsstøttet, eller skyldes den, at de danske værftsejeres profit er så meget højere, at prisen bliver 50 pct. højere på de danske værfter.

Endelig vil jeg gerne spørge, om der er taget samfundsmæssige hensyn i forhold til de tilbud. Altså: har man regnet ud, hvor mange penge det koster i danske dagpenge, at man nu sender skibene til Vesttyskland?

Kaj Poulsen (S):

Jeg går ud fra, at ministerens svar til mig betød, at ministeren erkendte, at man ikke har spurgt de værfter, som normalt ombygger færger i Danmark, om priser, da denne ordre skulle gives.

Jeg har min viden fra bestyrelsesmedlemmer i Danyard og har fået det bekræftet af direktionen. Der har ikke været nogen henvendelse fra DSB angående disse færgeordrer.

Nu går der rygter om, at færge nr. 3, 4 og 5 på baggrund af isvinteren nu også skal sendes til Vesttyskland, uden at man spørger danske værfter, om der er kapacitet, og om de vil give tilbud på det. Hvis denne meget negative holdning over for danske arbejdspladser og dansk værftsindustri bliver ved med at køre, vil jeg spørge ministeren, om han vil henvende sig til arbejdsministeren og bede om at få etableret nogle arbejdsmarkedskurser, således at vi kan lære befolkningen at sælge ispinde til turisterne, for der er

jo stort set efterhånden ikke andet at lave, når regeringen gør, hvad den kan for at ødelægge dansk industri på dette område.

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Jeg kan sige til hr. Lohmann, at jeg til enhver tid vil vedstå at have udtalt – og skal gerne gøre det igen her i Folketinget – at konkurrence er godt og sundt og det uden hensyn til, hvem man konkurrerer med. Jeg mener, at det er med til at skærpe interessen, når der er konkurrence.

Den store prisforskel på 50 pct. antyder hr. Stillinger i sit spørgsmål til mig kan skyldes, at der er statssubsidier. Jeg har et telex fra Howaldt-værftet, der afkræfter, at der er statssubsidier i det pågældende tilbud.

Hovedårsagen til det er, at Howaldt-værftet i Kiel er et meget stort værft, som har meget lettere ved at indplacere disse ordrer. Hertil kommer også et forhold, som jeg ikke kunne nå at omtale i første omgang, nemlig at man ved at placere ordren på Howaldt-værftet i Kiel kan få leverancerne til den ønskede tid, og det betyder naturligvis også en ekstra indtægt. Valuta- og beskæftigelsesmæssigt – viser de beregninger, vi har foretaget – er det neutralt.

Jeg forstår ikke hr. Kaj Poulsens bemærkninger. Jeg forstod, at hr. Kaj Poulsen havde talt med bestyrelsesmedlemmer. Det foreligger oplyst over for mig, at DSB har haft en mundtlig aftale med formanden for Danyard, og at man var blevet enige om, at der ikke skulle foretages yderligere.

Risgaard Knudsen (S):

Jeg bliver nødsaget til at vende tilbage til de nye DSB-kontraktformularer, som i høj grad er beskæftigelsesfjendtlige. Jeg føler ikke, at jeg har fået svar på mit spørgsmål, og derfor må jeg på ny spørge ministeren, hvorfor regeringen ved ministeren har pålagt Generaldirektoratet for DSB at udfærdige denne standardkontrakt vedrørende reparationsarbejder på DSB-færger, som gør det umuligt at få arbejde af den karakter placeret på danske virksomheder.

Tommy Dinesen (SF):

Jeg vil gerne spørge ministeren, om dele af dansk fagbevægelse har været orienteret, in-

[Tommy Dinesen]

den man sendte færgeordren til Vesttyskland, og i tilfælde af et ja: hvad har fagbevægelsen så sagt?

J. K. Hansen (S):

Ministeren nævner en prisforskel på 21 mill. kr. for ombygning af de to prinsessefærger. Jeg vil gerne spørge, om det drejer sig om begge færger, altså om der havde været den samme prisreduktion, hvis der f.eks. kun havde været tale om én færge, set i forhold til det tilbud, vi kender fra to værfter, som har været nævnt i denne sag.

Endvidere vil jeg gerne spørge, om det, der foregår i øjeblikket – jeg må indrømme, at det måske er et spørgsmål, der skulle have været stillet til industriministeren – er i overensstemmelse med den aftale om en værftspakke, som Socialdemokratiet og regeringen indgik i sommeren 1986.

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Poulsen – jeg nåede det ikke under de to minutters besvarelse før – at der med hensyn til spørgsmålet om placeringen af anden, tredje, fjerde, femte eller for den sags skyld tiende eller tolvte færge hver eneste gang tages stilling i den konkrete situation. Man kan ikke forvente, at man skal foruddisponere for en situation, som man ikke kender tid og sted for eller omfang af. Det tror jeg i og for sig heller ikke at hr. Kaj Poulsen forventer.

Hvad angår kontraktforholdene, kan jeg sige, at DSB i forbindelse med indhentningen af tilbud fra værfter har fremlagt et oplæg til kontraktbetingelser baseret på værftsordrer, der i 1986 blev anvendt ved ombygningen af DanLink-færgen »Trekroner« på Naskov Skibsværft, og Howaldt-værftet i Kiel har accepteret at forhandle kontrakten på grundlag af DSBs kontraktoplæg. De danske værfter har afvist at forhandle kontrakten med udgangspunkt i DSBs oplæg med henvisning til, at der er tale om usædvanlige kontraktbetingelser. Dette forstår jeg ikke, når de selv samme betingelser åbenbart var acceptable for værftsindustrien ved ombygningen af DanLink-færgen.

Til hr. Tommy Dinesen kan jeg sige, at det er korrekt, at der er sket en orientering mellem DSB og Dansk Metal.

Til hr. J. K. Hansen kan jeg sige, at der er tale om en prisforskel på 21 mill. kr. for begge færger. Det drejer sig om 50,3 pct. helt nøjagtigt.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Så er det sidste runde.

Stavad (S):

Jeg vil gerne spørge, om ministeren ikke finder det højst usædvanligt, at et stort flertal her i Folketinget aftalte en værftspakke i august måned sidste år, som indebar, at man gennem forskellige finansieringsordninger yder meget betydelige statstilskud til bygning af private rederes skibe, samtidig med at den danske stat ønsker at få foretaget sine ombygninger i udlandet.

Jeg vil endvidere spørge, om ministeren er bekendt med, at også prinsessefærgerne indgik i forhandlingerne om værftspakken, og at grunden til, at de ikke kom med i værftspakken, var, at regeringen på det tidspunkt ikke havde fuldt overblik over, om der var plads inden for DSBs budget i 1987. Føler ministeren ikke på det grundlag, at han er meget på kant med det, der er foregået forud for den værftspakke, der blev lavet aftale om af et stort flertal her i Tinget?

Lohmann (S):

Jeg fik ikke svar på mit første spørgsmål, om, hvorvidt DSB har accepteret de priser, der var givet tilbud om på de danske værfter?

Så fik jeg bekræftet, at det er sundt med konkurrence. Det er jeg for så vidt enig i, men spørgsmålet er vel, hvilke betingelser man skal konkurrere på.

Endvidere vil jeg spørge, hvilke tidsfrister det er, ministeren henviser til. For så vidt jeg har forstået, har dette her været på tale allerede fra dette års begyndelse. Så der har været tid nok til, at man fra regeringens side kunne have truffet den beslutning, der kunne have sikret beskæftigelsen på i hvert fald et par danske værfter.

Kaj Poulsen (S):

Jeg vil gerne sige til ministeren, at jeg ikke tror, at der er nogen af spørgerne her i dag, der har bedt ministeren om ikke at lade konkurrencen virke på dette område. Det, der

[Kaj Poulsen]

har været galt med hensyn til placeringen af ordrerne i Vesttyskland, er, at man ikke har spurgt de værfter, som kan udføre disse ordrer. Jeg bad ministeren om at bekræfte, at man ikke forlods ville udelukke skib nr. 3, 4, 5 – eller 10 og 12, som ministeren tilføjede – fordi man har nogle forhandlinger om nogle gamle ordrer – hvad det så end er – men at danske værfter vil få mulighed for at afgive tilbud på dem. For det kan vel ikke være meningen, at den samlede danske værftsindustri skal straffes, fordi man har forhandlinger om gamle og forhenværende ordrer. Dette her er ødelæggende for dansk værftsindustri, ødelæggende for dansk beskæftigelse og alt for dyrt for statskassen.

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Det sidste – at det er altødelæggende – kan jeg bestemt ikke være enig med hr. Kaj Poulsen i.

Til hr. Stavad kan jeg sige, at jeg er overbevist om, at vi ikke befinder os på kanten, men på den rigtige side, endda på den gode side. Jeg skal i øvrigt henvise hr. Stavad til debatten om den trafikpolitiske redegørelse, hvor et flertal her i Folketinget pålagde mig at sørge for, at der skulle være så mange midler som gørligt til den kollektive trafik. Jeg mener derfor stadig væk, at jeg er i nøje overensstemmelse med det flertal i Folketinget, som for 14 dage siden diskuterede den trafikpolitiske redegørelse.

Tidsfristerne – det er et svar til hr. Lohmann – skyldes, at man ønsker prinsessefærgerne indsat på Helsingør-Helsingborg-overfarten inden sommerperioden – det vil sige i slutningen af maj og i slutningen af juni – og det tidspunkt vil færgerne kunne leveres til, og således vil de kunne gå ind i konkurrencen.

Jeg vil gerne sige til hr. Kaj Poulsen, at der med hensyn til færgerne 3, 4, 5, 10 eller 12 ikke bliver udelukket nogen, og at vi straffer ingen.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1024

2) Til *miljøministeren* af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren nu erkende, at efter meldingerne om situationen i Århus Bugt må der ske en opstramning af handlingsplanen for havmiljøet, så der gennem bindende foranstaltninger sker en omgående og 100 pct. sikker nedskæring af kunstgødningsforbruget?«

Skriftlig begrundelse

I svaret af 8. april 1987 på spørgsmål nr. S 974 om iltsvindet i Kattegat (ved Nordsjællands kyst) erkender ministeren, at dette hænger sammen med de stigende koncentrationer af næringssalte, især kvælstof.

Nu kan Aarhus Stiftstidende den 9. april 1987 oplyse, at problemet er det samme i Århus Bugt. Også her er der nu – på trods af årstiden – konstateret iltsvind. Det er påvist af Århus Amtskommune.

Amtsbiolog Jytte Heslop Christensen siger ifølge avisen, at situationen er nået til et yderpunkt, hvor naturen ikke længere kan klare, at havet dækkes af is.

Meldingerne fra Nordsjællands kyst var altså ikke et tilfældigt lokalt problem, men forvarslet om et regulært miljøsammenbrud.

I den situation er en række politikere mest optaget af, hvordan man kan få gennemført udsættelser i handlingsplanen for havmiljøet. I stedet for at snakke om udsættelser bør debatten nu dreje sig om, hvordan man hurtigt kan stramme indsatsen op. Vi ved, at det hurtigste og sikreste middel er en direkte begrænsning i forbruget af kunstgødning. Her kan belastningen af naturen hurtigt og effektivt nedsættes, hvor mange andre midler virker noget langsommere.

Albrechtsen (VS):

Jeg kan huske, at man i sin tid, da meldingerne om fiskedøden kom, bl.a. fra Norddjurslands kyst, fik at vide, at det nok var lokale fænomener og sådan noget. Nu har alle erkendt, at forureningen var årsagen. Nu foreligger meldingerne om iltsvindsvanskeligheder også om vinteren, og så kommer der også umiddelbart forklaringer om, at det nok er noget lokalt ved Nordsjællands kyst, hvorefter vi får oplysningerne om, at det altså nu også finder sted i Århusbugten om vinteren. Jeg vil gerne på den baggrund spørge, hvilke opstramninger af handlingsplanen for havmiljøet det vil give anledning til.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som det er spørgeren bekendt, arbejder Folketingets miljø- og planlægningsudvalg jo i øjeblikket intenst med færdiggørelsen af en beretning vedrørende regeringens handlingsplan på vandmiljøområdet.

Jeg kan i øvrigt henvise til min besvarelse af spørgsmål nr. S 974. Her er der gjort nærmere rede for sammenhængen mellem næringssaltudvaskningen og de senest observerede tilfælde af iltsvind. Jeg skal på denne baggrund ikke her foregribe udvalgets endelige konklusioner.

Albrechtsen (VS):

Jamen ministeren kan vel ikke være uvidende om, at arbejdet i Folketingets miljøudvalg i øjeblikket går i den forkerte retning, især sammenholdt med disse meldinger om iltsvind, endog om vinteren. Ministeren kan vel ikke være uvidende om, at fru Lone Dybkjær f.eks. nu siges at ville støtte en yderligere udsættelse af fristerne for landbrugets indsats f.eks., og det er jo aldeles uforvarligt, hvis det virkelig er rigtigt.

Derfor går jeg ud fra, at ministeren klart kan tilkendegive, at det i hvert fald ikke bliver med hans medvirken, at man på baggrund af yderligere alvorlige meldinger om iltsvind, endog om vinteren, nu begynder at slække på planerne. Godt nok er der iværksat et arbejde i Folketingets miljøudvalg, men jeg kan ikke se, at det fritager miljøministeren for det ansvar, han til enhver tid har for at sikre en forsvarlig indsats.

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som jeg nævnte før, ved spørgeren, at arbejdet foregår meget intenst, og jeg har selvfølgelig ikke her nogen kommentarer til de enkelte medlemmers arbejde i udvalget desangående.

Albrechtsen (VS):

Jeg kan ikke forstå, at ministeren kan mene, at han ikke skal kommentere et spørgsmål, som går ud på, om disse nye meldinger om et langt alvorligere fænomen end det, vi hidtil har set, giver anledning til bekymring eller ej. Jeg vil mene, at en miljøminister altid må være forpligtet til at tage stilling til et sådant fænomen, endda et så alvorligt og alarmerende fænomen, straks, når det dukker

op. Vil ministeren bekræfte, at det er ministerens ansvar omgående at tage stilling til dette fænomen, og vil ministeren erkende, at det svar, han indtil nu har givet mig, både skriftligt og her i dag mundtligt, går ud på at fejte dette problem ind under gultvæppet, således som flertallet i Folketingets miljøudvalg desværre nok også er i færd med?

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Nej, jeg vil selvfølgelig ikke bekræfte spørgeren i, at jeg fejler noget som helst ind under gultvæppet. Men jeg kan henvise til – hvad jeg gjorde i mit første indlæg – svaret på spørgsmål nr. S 974, hvor man netop gør rede for sammenhængen mellem nærings-saltudvaskningen og de senest observerede tilfælde af iltsvind.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1033**3) Til ministeren for kulturelle anliggender af: Poulsgaard (FP):**

»Kan ministeren bekræfte Ekstra Bladets oplysninger fra lørdag den 11. april 1987 om, at en tv-time produceret i Danmarks Radio koster 335.000 kr., hvorimod en tv-time produceret i Kanal 2 har en gennemsnitspris af 22.500 kr.?«

Skriftlig begrundelse

Vi har i den seneste tid hørt nogle udtalelser fra generaldirektør Hans Jørgen Jensen, der snakker om håndkantslag til Danmarks Radio, og at hans medarbejdere nu må til at løbe endnu hurtigere – og hvad han nu ellers har udbredt, den gode generaldirektør, der jo fuldstændig har glemt, at han ikke er generaldirektør for de ansatte, men at han så sandelig er generaldirektør for licensbetalerne, og at det er som sådan, han får den alt for store løn. Hvis han ikke kan finde ud af det selv, var det nok bedre, at man meddelte den herre hans afsked og så i øvrigt lod være med at genbesætte stillingen. Derved kunne der spares en hel del. For hvis de tal er rigtige, som Ekstra Bladet fremkommer med i ovennævnte artikel, så står det jo endnu værre til, end man kunne frygte. Vi ved i forvejen fra McKinsey-rapporten og diverse andre undersøgelser, at Danmarks Radio ligger helt

[Poulsgaard]

i bund, hvad angår produktivitet. Så i stedet for at jamre, som den gode generaldirektør gør, burde han simpelt hen give sine medarbejdere et spark i den del af kroppen, man bruger til at sidde på. Det kunne tyde på, at der var en del medarbejdere, der kunne undværes, uden at det behøvede at gå ud over produktiviteten.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Det kunne være fristende at kommentere den ikke helt almindelige sprogbrug i den skriftlige begrundelse for spørgsmålet, men jeg skal nøjes med at oplyse, at Danmarks Radio over for mig har bekræftet, at udgiften pr. tv-sendetime ligger i størrelsesordenen 335.000 kr. Ligeledes har Kanal 2 oplyst, at gennemsnitsprisen på 22.500 kr. er korrekt.

Jeg må imidlertid advare imod at drage alt for hurtige slutninger af en sammenligning mellem en landsdækkende tv-virksomhed med offentlige forpligtelser og en lokalstation, der ikke har nogen pligt til at lave specielle, ressourcekrævende produktioner. Danmarks Radios programudbud udgør en mangfoldighed, der bl.a. omfatter særdeles ressourcekrævende produktioner, f.eks. landets største teater, TV-Teatret, hvor en produktion kan koste det samme som en gennemsnitlig spillefilm, dvs. 6-8 mill. kr. eller mere. Udbudet spænder fra musikudsendelser over balletudsendelser til international nyhedsdækning med egne korrespondenter, internationale sportsbegivenheder, olympiske lege, fodbold-VM osv., som koster mange penge.

Men når det er sagt, vil jeg gerne tilføje, at man bestemt skal interessere sig for Danmarks Radios produktivitet, og det er da sandsynligt, at man i Danmarks Radio kan lære noget. Man vil også her i salen vide, at finansudvalget følger disse ting meget nøje, og man vil i det forslag om Danmarks Radio, som er til behandling, se, at produktivtetsudvikling er noget af det, som skal tages med ved licensafgiftens fastsættelse i fremtiden. De problemer, der ligger bag spørgsmålet, er altså i høj grad i søgelyset.

Poulsgaard (FP):

Da jeg er en høflig mand, takker jeg for svaret; det var meget interessant. Det var da

også meget interessant at høre ministeren stå og sige: vi vil være opmærksomme på det, og vi skal følge det nøje. Men hvorfor skulle man i Danmarks Radio anstrenge sig? Man har en minister her, der står og forsvarer den; vi får hele repertoire. Vi ved godt, hvad Danmarks Radio sender – det er noget møg det meste af det – for vi har haft så mange undersøgelser nu. Vi fik for nogle år siden McKinsey-rapporten, der ikke ville røre ved Danmarks Radio med en ildtang. Jeg har selv set fjernsyn på Bermuda, hvor de kunne lave fremragende fjernsyn for en brøkdel af den pris. Vi ved, at Danmarks Radio, hvad angår produktiviteten, ligger så langt i bund, at det simpelt hen ikke kan måles. Men alligevel står ministeren her og undskylder og siger: selvfølgelig skal vi være opmærksomme på det. Jamen hvorfor skulle man anstrenge sig i Danmarks Radio, når man har politisk rygdækning for at lade være med at gøre det mindste? Uanset søforklaringer og bortforklaringer er den pris der fuldstændig vild. Det skal jo også ses i lyset af, at den kære generaldirektør, som nok tror, at han er generaldirektør for de ansatte, men ikke for licensbetalerne, siger, at en 3 pct.s licensstigning er et håndkantslag. Håndkantslag til hvem? I hvert fald ikke til medarbejderne i Danmarks Radio.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg tror, hr. Poulsgaard kun har hørt efter den første halvdel af mit svar, hvor jeg gjorde opmærksom på, hvor forsigtig man skal være med sammenligninger. Derefter gjorde jeg opmærksom på, at finansudvalget i øjeblikket får oplysninger i sagen. Jeg har netop sendt finansudvalget Rigsrevisionens beretning om produktiviteten i den tekniske direktørs område i Danmarks Radio 1980-84. Jeg sagde også, at oplysning om produktivtetsudviklingen ved den fremtidige ordning af Danmarks Radio, som vi jo kan behandle og forhåbentlig vedtage her i Tinget i løbet af denne samling, vil være med i det materiale, som skal lægges til grund for institutionens budgetrammer og dermed Folketingets afgørelse af licensafgiftens størrelse.

Vi er meget opmærksomme på disse ting, og jeg tror, at den konkurrence, der nu udfolder sig og vil komme til at udfolde sig på

[Ministeren for kulturelle anliggender]

området, vil blive en faktor, som er langt væsentligere end vores snak om det her.

Poulsgaard (FP):

Ja, hvis man bare turde tro på, at der kommer konkurrence, men der kommer ingen konkurrence, for det er de samme mennesker i de samme fagforeninger, der bliver placeret i Odense, og det er dem, der kommer til at dirigere. Ved den smule reklamefjernsyn, vi får ind, bl.a. på grund af regeringens meget vattede indstilling, hvor man simpelt hen ikke har stået fast på, at vi skulle have brudt monopolet, så vi fik en fri radio, bliver der jo ingen konkurrence, men det er da rart at have nogle juleønsker.

Det, jeg har fået at vide her i dag af ministeren, har ingenting med kendsgerninger at gøre, og jeg vil æde min gamle hat på – hvis jeg kan få lidt sennep og ketchup til – at når de næste produktivtetsundersøgelser kommer, vil de vise en fortsat faldende tendens. Sådan er det gået de sidste 20 år, og sådan vil det gå fremover, indtil man får hele det bureaukrati afskaffet, der er i Danmarks Radio, og vi får en fri radio og et frit fjernsyn.

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Jeg skal kort sige, at jeg ikke deler hr. Poulsgaards visioner. Jeg har nogle andre forestillinger om fremtiden, og det er dem, jeg har antydnet. Jeg skal ikke gå i enkeltheder med dem, for de er bl.a. kommet frem i forbindelse med tilrettelægnings af TV 2-lovgivningen, hvor man kunne se, at denne kanal kommer til at fungere under helt andre vilkår end Danmarks Radio. Men vi må jo vente og se, hvem der skal spise hatte om et år eller to.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1034

4) Til *socialministeren* af:

Joanna Rønn (S):

»Vil ministeren tage initiativ til en nyvurdering og koordinering af de forskellige regler i sociallovgivningen, hvorefter der kan ydes transporthjælp til personer, der af helbredsmæssige grunde er afskåret fra at benytte offentlige transportmidler?«

Skriftlig begrundelse

Der findes i dag regler for ydelse af hjælp til transport såvel i bistandsloven som i pensionslovgivningen samt i sygesikringslovgivningen. Derudover har enkelte trafikelskaber etableret handicapkørsel. Reglerne administreres forskelligt, hvilket bevirker stor forskelsbehandling af borgerne.

Det er spørgerens opfattelse, at personer med stærk funktionsnedsættelse skal kunne få dækket deres transportbehov.

Der er brug for en kulegravning af hele området og en koordinering af transporttilbudene. Det er spørgerens opfattelse, at der ved en bedre koordinering og effektivisering kunne ydes »langt mere transport« inden for de eksisterende økonomiske bevillinger.

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

De som nr. 4 og 5 opførte spørgsmål vil blive besvaret af ministeren for offentlige arbejder som fungerende socialminister.

Joanna Rønn (S):

De forskellige regler for ydelse af transport er for den enkelte borger ganske uoverskuelige og tit også for forvaltningerne. Da der er forskellige betingelser i de forskellige love, kan borgerne også risikere at falde i det berømte hul og faktisk være afskåret fra at få hjælp på trods af et alvorligt handicap.

Det er min opfattelse, at en forenkling af reglerne og af selve administrationen samt en samordning af de mange forskellige kørselsordninger kunne give en mere effektiv udnyttelse af de eksisterende økonomiske rammer, og det er vel helt i tråd med regeringens mål-sætning.

Socialministeren (Nør Christensen, fg.):

Jeg kan oplyse, at der under Ministeriet for Offentlige Arbejder i 1981 blev nedsat et udvalg, som efter aftale med Socialministeriet, Indenrigsministeriet og Undervisningsministeriet foretager en samlet vurdering af de specielle befordringstilskud, som efter disse ministeriers lovgivning gives til bestemte samfundsgrupper. Det drejer sig om over 30 forskellige kørselsordninger.

Udvalget har til opgave at overveje, om det ved en bedre samordning vil være muligt at opnå rationaliseringer og forbedringer af

[Socialministeren]

specielle befordringstilbud, og udvalget har i 1986 afgivet en delrapport, som viser, at der er betydelige rationaliseringsgevinster at hente ved en bedre koordinering af de offentligt betalte kørselsordninger.

Der er iværksat forsøgsordninger på Vejle- og Næstvedegnen for at efterprøve rapportens konklusioner. Resultatet af forsøget forventes at foreligge i løbet af sommeren i år.

De praktiske forsøg er altså afsluttet, men vi mangler endnu at få tilvejebragt oplysninger om, hvordan det praktiske forløb har været.

Joanna Rønn (S):

Jeg takker for redegørelsen, og så vil jeg da gerne spørge, hvornår den samlede rapport foreligger, samt om ministeren kan sige noget om, hvilken slags initiativer man påregner at tage.

Socialministeren (Nør Christensen, fg.):

Jeg nåede ikke at få sagt i mit første indlæg, at spørgeren kan have ret i, at tingene kan virke uoverskuelige, og som spørgeren siger, kan man falde i det berømte hul; derfor ville det være nyttigt, om man kunne få disse ting forenklet. Det kan jeg være meget enig i.

Med hensyn til, hvornår vi er færdige, vil jeg ikke lægge mig fast på en måned, men jeg vil sige, at det bliver i sidste halvdel af 1987, altså bliver det i år.

Lenger (SF):

Jeg vil godt stille et enkelt supplerende spørgsmål, selv om jeg selvfølgelig har fuld forståelse for, at ministeren måske ikke er inde i alle detaljer vedrørende dette område, men så vil ministeren måske i det mindste bringe det videre.

Det, jeg vil spørge om, er, om man i Socialministeriet vil se på, hvordan transportordningerne efter bilstandslovens § 61 virker sammen med de muligheder, der er for motorkøretøj efter bilstandslovens § 58. Grunden til, at jeg rejser det spørgsmål, er, at især efter, at man ændrede reglerne i § 58, så der først kunne ske udskiftning af motorkøretøj efter 6 år i stedet for efter 4, er der flere reparationer, og i den situation, hvor en person med et handicap har sin bil på værksted, er det et ganske alvorligt problem, især hvis

man ikke samtidig kan bruge en transportordning efter den anden paragraf i bilstandsloven. Dette vil jeg gerne bede ministeren om at være opmærksom på også.

Socialministeren (Nør Christensen, fg.):

Jeg kan gøre det ganske kort, for jeg har naturligvis loven med mig, men det ville være helt umuligt at gennemgå den her i spørgetiden, så jeg skal bekræfte, at vi vil vende tilbage til det.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1035

5) Til *socialministeren* af:

Joanna Rønn (S):

»Vil ministeren tage initiativ til at sikre pensionister mere ensartede regler ved ydelse af hjælp til transport efter bilstandslovens § 61?«

Skriftlig begrundelse

I nogle kommuner betales taxakørsel, f.eks. til tandlæge, uafhængigt af økonomiske forhold til pensionister, der af helbredsmæssige grunde er afskåret fra at benytte de offentlige transportmidler.

I andre kommuner gives afslag, eller der henvises til at søge hjælp som personligt tillæg til pensionen, hvor vurdering sker efter indkomst- og formueforhold.

Det er spørgerens opfattelse, at der må sikres mere ensartede regler.

Joanna Rønn (S):

De pensionister, der af helbredsmæssige årsager er afskåret fra at benytte de offentlige transportmidler, oplever en urimelig forskelsbehandling fra kommune til kommune, når de søger hjælp til transport efter bilstandslovens § 61.

I nogle kommuner ydes hjælpen uden hensyn til økonomiske forhold, og i andre kommuner afslås hjælpen af samme grund. Samtidig føler borgerne sig magtesløse, når en sådan afgørelse ikke kan ankes.

Jeg ville finde det rimeligt, om der blev udformet bedre vejledende regler, som sikrede borgerne i hvert fald et minimum af rettigheder.

Socialministeren (Nør Christensen, fg.):

Efter bistandslovens § 61 kan der til pensionister ydes et tilskud til abonnement til kollektive transportmidler. Det drejer sig hovedsagelig om tilskud til buskort til pensionister.

Hvis pensionisten af helbredsmæssige grunde ikke kan benytte den kollektive trafik, er der mulighed for at yde tilskud til individuel transport. Det sociale udvalg i de enkelte kommuner bestemmer selv, om der skal etableres sådanne tilskudsordninger, og i givet fald betingelserne for tilskud.

Kørselsordninger for pensionister efter bistandslovens § 61 tilrettelægges i forbindelse med de forskellige kollektive trafikordninger i lokalområderne, og udvalget vedrørende de specielle kørselsordninger, som jeg nævnte i mit svar på spørgsmål nr. S 1034, vil også vurdere befordring efter bistandslovens § 61 sammen med de øvrige kørselsordninger.

Også her skal jeg i anledning af det supplerende spørgsmål til fru Joanna Rønn sige, at det er ærgerligt, hvis forskelsbehandlingen er for stor, men vi kan alle sammen lede efter millimeterretfærdighed; det er bare så forfærdelig svært at finde den.

Jeg skal afslutningsvis give udtryk for over for spørgeren, at jeg vil lade spørgsmålet om at overveje en bedre vejledning gå videre.

Joanna Rønn (S):

Jeg takker selvfølgelig for tilsagnet om at overveje en bedre vejledning, for jeg finder ikke, det er retfærdigt, at en borger f.eks. i Lyngby Kommune ikke kan blive kørt til tandlægen, når vedkommende er alvorligt handicappet, mens han eller hun i en nabo-kommune godt kan blive kørt efter samme bistandslovs § 61. Jeg går heller ikke ind for millimeterretfærdighed, men jeg finder egentlig, at en sådan forskelsbehandling er fantastisk urimelig.

Socialministeren (Nør Christensen, fg.):

Jeg vil gerne takke spørgeren for den interesse, som hun ved at stille spørgsmålet har vist, og jeg kan være helt enig i, at problemet med at komme til tandlæge er særdeles stort, især hvis man har ondt i tænderne. Men jeg tror, vi kan klare problemet ved at overveje mulighederne for en bedre vejledning.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1005

6) Til *statsministeren* af:

Nørgaard-Sørensen (S):

»Er justitsministerens udtalelser til dagspressen om, at regeringens garniseringsplan er usaglig, udtryk for, at statsministeren og forsvarsministeren ønsker at tage garniseringsplanen af bordet?«

Skriftlig begrundelse

Justitsministeren har over for Fyens Stiftstidende den 1. april 1987 givet udtryk for, at regeringens garniseringsplan er usaglig. Justitsministeren, der er valgt på Fyn, må naturligvis tages alvorligt. Spørgeren går ud fra, at regeringen optræder samlet, og at justitsministeren også har deltaget i det regeringsmøde, hvor garniseringsplanen er blevet konfirmeret. Derfor stilles spørgsmålet, idet justitsministerens udtalelser derefter kun kan tages som udtryk for, at regeringens oplæg ikke skal tages alvorligt, idet statsministeren ikke har demteret disse udtalelser.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Spørgsmålet drejer sig om den garniseringsplan, som regeringen fremlagde den 26. marts. Jeg kan svare, at hele regeringen naturligvis står bag dette oplæg, som jo er et oplæg med henblik på forhandling med Folketingets partier, men ligefrem at forvente, at et regeringsmedlem, der er valgt på Fyn, skulle være begejstret for alle enkeltheder i planen, er det ikke at forlange for meget?

Nørgaard-Sørensen (S):

Statsministeren har ret i, at det ikke drejer sig om selve indholdet i garniseringsplanen. Det interessante i denne sag er, om vi skal tage regeringens oplæg til garnisering alvorligt, og det at kunne tage det alvorligt er naturligvis betinget af, at der står en samlet regering bag oplægget til ny garniseringen.

Derfor vil jeg gerne spørge statsministeren her i dag: er statsministeren enig med justitsministeren i dennes udtalelser til Fyens Stiftstidende den 1. april 1987, hvori justitsministeren karakteriserede garniseringsplanen som usaglig, eller er statsministeren ue-

[Nørgaard-Sørensen]

nig? Betyder det, som statsministeren siger, at ikke bare de menige folketingsmedlemmer i regeringspartierne er indbyrdes uenige, men at regeringen selv ikke er enig, og at oplægget til garnisonering derfor selvsagt ikke kan forventes at blive taget alvorligt af de parter, bl.a. Socialdemokratiet, som man skulle have en forhandling med? Det vil jeg faktisk gerne have nogle klare svar på.

Albrechtsen (VS):

Jeg tror i og for sig, at statsministeren selv antydede det i sit svar, men jeg vil godt for at få det helt klarlagt spørge statsministeren, om det, som er det usaglige element i denne sag, ikke ganske enkelt er, at der er visse folketingsmedlemmer – og åbenbart også visse ministre – som ud fra lokalpatriotiske hensyn støtter opretholdelsen af kaserner, som der ud fra enhver betragtning absolut ikke er nogen som helst brug for.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Den betragtning, hr. Albrechtsen gør gældende, har jeg ikke store muligheder for at være alvorligt uenig i – det vil jeg gerne fremhæve, for det er ikke hverdagskost, at jeg kan sige sådan.

Må jeg bemærke til hr. Nørgaard-Sørensen, at regeringens oplæg til forhandling, som jo har været umådelig svært at få fuldendt, fordi det er så ømme spørgsmål, vi taler om, naturligvis skal tages alvorligt. Det er vores oplæg, og det er det oplæg, som vi alt taget i betragtning finder er bedst. Det er det, vi gerne ser gennemført, men vi skal naturligvis forhandle om det.

Nu mener jeg ikke, at hr. Nørgaard-Sørensen citerede justitsministeren særlig korrekt. Jeg har ikke kunnet finde belæg for, at justitsministeren skulle have betegnet oplægget som usagligt. Jeg kan derimod se i den citerede Fyens Stiftstidende for den 1. april, at justitsministeren ordret siger følgende:

»Det er trist, hvis landets ældste regiment i Odense skal nedlægges.«

Og det kan han da nok have ret i. Det er da trist, at moderniseringsplaner og ændrede vilkår betyder, at et gammelt regiment skal nedlægges; det ville alle da gerne have undgået.

Så siger justitsministeren også, at han ikke ville have noget imod, om planen kunne æn-

dres, så man beholdt kasernen på Fyn, hvis man kunne finde en løsning med samme rationaliseringsgevinst.

Det synes jeg ikke er så forunderlig en udtalelse. Jeg synes for resten, at hr. Nørgaard-Sørensen skal vare sig for at komme til i kraft af fristelsen til at polemisere at svække den sag, han står for.

Men regeringens oplæg er altså et oplæg, som naturligvis er afgivet på hele regeringens vegne; alle ministre står bag dette oplæg til forhandling.

Pia Kjærsgaard (FP):

Jeg kan forstå, at statsministeren ligesom vi andre har en lumsk mistanke om, at visse politikere ønsker at tage særhensyn til de steder, hvor de er valgt. For nu at komme statsministeren i forkøbet vil jeg godt sige, at jeg selv er opstillet på Fyn, men jeg har til gengæld ikke nogen interesse at varetage, da vi ikke er med i forsvarsforliget eller i garniseringsplanen. Jeg siger dette for at komme statsministeren i forkøbet. Jeg kender hans svar.

Jeg vil godt spørge statsministeren, om der er ved at ske en holdningsændring i regeringen, for jeg var til et møde i går aftes på Fyn, hvor der var en udtalt velvilje fra Centrum-Demokraterne, fra de Konservative og fra Venstre til at bevare Fynske Livregiment, og det synes jeg må veje tungt. Det kan ikke nytte noget at sige, at det var medlemmer, som var valgt eller opstillet på Fyn, der var der i går. Jeg vil godt høre om statsministerens videre planer for garnisonering.

Dohrmann (FP):

Vi kan da være enige med regeringen om, at forswarets midler ikke skal bruges til tomme kaserner, men kigger vi lidt nærmere på enkelthederne i selve planen, er det meget, meget svært at få øje på de besparelser, regeringen mener at opnå ved at gennemføre den plan.

Man vil f.eks. flytte artilleriregimentet fra Varde til Skive. Der er intet skydeterræn i Skive, og det vil sige, at soldaterne skal transporteres til Oksbøl, hver eneste gang de skal have skydeøvelser, og om aftenen, når de er færdige med deres skydninger, skal de transporteres tilbage igen. På samme måde med Slesvigske Fodregiment i Haderslev.

[Dohrmann]

Der er et udmærket skydeterræn i Haderslev, men i Fredericia, hvortil det skal flyttes, skal der etableres nye skydebaneanlæg.

I det hele taget vil jeg godt spørge statsministeren, om ikke det var en god idé, at regeringen satte sig ned, vaskede tavlen ren og startede helt forfra, således at nedlæggelsen af de kaserner, der skal væk, skete på et lidt mere sagligt grundlag.

Nørgaard-Sørensen (S):

Statsministeren sagde som svar på mit spørgsmål, at selvfølgelig skal regeringens oplæg tages alvorligt, og statsministeren sagde også, at det var et oplæg til forhandling.

Så vil jeg gerne spørge statsministeren, om der er indført en ny praksis, hvorefter enkeltmedlemmer af regeringen udtaler sig i modstrid med deres egen regering, uden at vi andre bør kommentere det med andet end et skuldertræk, for hvis det er tilfældet, kan det jo blive interessant at se udtalelser fra statsministerens enkelte fagministre om alle mulige sager fremover. Det var det ene.

Det andet, jeg hørte statsministeren sige, var faktisk et forsvar for justitsministeren, og det synes jeg statsministeren er i sin fulde ret til; det var ikke så slemme udtalelser, justitsministeren var kommet med. Det synes jeg egentlig heller ikke, men statsministeren citerede jo ikke alt, hvad justitsministeren havde sagt i Fyens Stiftstidende den 1. april. Ordet »saglig« forekommer faktisk i artiklen. Jeg citerer direkte fra Fyens Stiftstidende den 1. april 1987 ordret det, justitsministeren er blevet refereret for:

»Det er blevet sagt, at når man slækker på den oprindelige plan ved at lade de sønderjyske garnisoner blive, så har planen ikke samme saglige indhold. Det synes jeg der kan være noget om.«

Det er da ret klart, og jeg vil gerne spørge statsministeren, når han nu forsvarede justitsministerens udtalelser før, om statsministeren også er enig i denne udtalelse.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Må jeg sige til fru Pia Kjærsgaard, at det drejer sig jo for Fyns vedkommende om, at stab og stabskompani for Militærregion IV og musikkorpset forbliver i Odense. Det skal så sammenholdes med, at to af flyvevåbnets luftværnseskadriller også placeres i Odense,

og det fører samlet til en reduktion af det fastansatte personel på ca. 50 personer. Det er baggrunden for, at regeringen mener, at en sådan reduktion i alt fald ikke kan have betydningsfulde virkninger for det berørte fynske lokalsamfund.

Man kan så spørge, som hr. Dohrmann gør, om det er store besparelser, den nye garniseringsplan medfører. Jeg indrømmer gerne, at det ikke er voldsomme besparelser, og derfor tror jeg, man må forstå, at hovedmotivet for den nye plan er at skaffe bedre uddannelsesforhold og en bedre opstilling af de forholdsvis begrænsede styrker, det danske forsvar har til rådighed.

Må jeg sige til hr. Nørgaard-Sørensen, at der er ingen ny praksis. Lad mig sige for tredje gang, at det oplæg, regeringen har fremsat, er fremsat på hele regeringens vegne. Men jeg mener stadig, det er forståeligt, at parlamentarikere og ministre med tilknytning til det fynske område ser med bedrøvelse på, at et gammelt regiment skal nedlægges. Det synes jeg ikke der er noget mærkeligt i, men en gang imellem må man jo træffe barske og nødvendige beslutninger.

Qvist Jørgensen (S):

Jeg ville egentlig gerne i forlængelse af de svar, som statsministeren har givet, spørge meget klart, om jeg skal forstå statsministerens svar om den enige regering derhen, at den samlede regering står bag den såkaldte Aggarrapport, der fra stort set alle sider har fået prædikater »dårligt og manipulativt arbejde«, og oven i købet opnår man ikke engang de ønskede besparelser. Det kunne være rart at få at vide, om vi skal forhandle ud fra, at man ikke vil flytte et komma i den rapport, som der åbenbart står en enig regering bag.

Pia Kjærsgaard (FP):

Det er da rart at høre, at Fynske Livregiment kan beholde musikkorpset, men det kan jo ikke nytte noget, at soldaterne står med et horn og råber: holdt, eller jeg trutter!, når fjenden kommer. Det kan man faktisk ikke forsvare Fyn med.

Men jeg vil også godt sige, at på det omtalte møde i går kom regimentschefen, oberst Veisig, med en dokumentation for, at der ikke er de besparelser i planen, som forsvars-

[Pia Kjærsgaard]

ministeren påstår der er, og det har jeg afleveret et spørgsmål til skriftlig besvarelse af forsvarsministeren om, og jeg vil meget gerne have, at det indgår i regeringens overvejelser.

Så vil jeg sige til statsministeren, at det ikke bare er et gammelt regiment, det er faktisk landets ældste regiment, og det er da selvfølgelig smertefuldt at skulle tage afsked med sådan et regiment. Afviser statsministeren totalt, at der er planer om at ændre på garniseringsplanen, eller hvad er egentlig regeringens hensigt?

Nørgaard-Sørensen (S):

Jeg synes ligesom statsministeren, at der er god grund til at have forståelse for parlamentarikere, der af lokale hensyn tager institutioner, organisationer osv. i forsvar, når der er trusler om nedlæggelse. Det kender vi jo meget til. Jeg synes også, der er god grund til at nære forståelse for parlamentarikeren hr. Ninn-Hansen, når han udtaler sig, som han gør som valgt på Fyn, men jeg går ud fra, at justitsministeren, som jeg forstår i denne sag er en anden person, har deltaget i regeringsmødet, og derfor må jeg forstå statsministerens udtalelser på den måde, at justitsministeren ikke i regeringen har haft belæg for de udtalelser, han er kommet med til Fyens Stiftstidende, og som ikke udelukkende drejer sig om bevarelsen af et gammelt regiment, som statsministeren udtrykte det, men om at karakterisere planen som værende uden samme saglige indhold efter revisionen som tidligere.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Hr. Qvist Jørgensen spørger, om regeringen står bag den oprindelige rapport om garniseringsforholdene, den rapport, som blev afgivet af de militære folk. Hertil vil jeg svare, at den plan står regeringen ikke bag, den var vores arbejdsredskab. Regeringen bearbejdede forslagene, og det sluttede med, at vi fremlagde vore egne forslag den 26. marts. Det er naturligvis et oplæg, hele regeringen står bag, og det er det oplæg, som nu skal forhandles under anførsel af forsvarsministeren.

Fru Pia Kjærsgaard spørger, hvordan det dog skal gå med forsvaret af Fyn, hvis – som fru Pia Kjærsgaard udtrykker det – fjenden

kommer. Tag det helt roligt! Det er en anden situation.

Det, garniseringsplanen drejer sig om, er, hvor vi uddanner og opstiller vort meget begrænsede mandskab i fredstid, og her må vi være lidt rationelle og erkende, at vi ikke har soldater nok til at fylde alle de gamle kaserner. Skulle vi – hvad alle gode kræfter forbyde – nogen sinde komme i en krigssituation eller en krigstruende situation, drejer det sig om noget ganske andet; så vil det vrimle med soldater på Fyn, og det hænger sammen med, at vore mobiliseringsplaner indbefatter, at Fyn naturligvis skal forsvares ligesom andre landsdele. I en sådan truende situation vil Fyn militært set se helt anderledes ud. Der er planer for Fyns forsvar!

Må jeg sige til hr. Nørgaard-Sørensen, at justitsministeren og hr. Ninn-Hansen er fuldstændig enige i denne sag, og de står også begge bag regeringens oplæg.

Dohrmann (FP):

Jeg forstod på statsministeren, at man ikke regnede med at få nogen besparelser ud af at flytte rundt på næsten samtlige garnisoner vest for Storebælt, og så nævner statsministeren samtidig, at regeringen lægger megen vægt på det uddannelsesmæssige. Derfor vil jeg godt spørge statsministeren: hvordan skal man uddanne soldaterne fra Slesvigske Fodregiment i Fredericia, når de ingen skydebaner har, de kan anvende? Det har de i Haderslev for øjeblikket. Og på samme måde med artilleriregimentet fra Varde, som man har flyttet til Skive. I Skive har de heller ingen arealer til artilleriets skydninger. Efter min opfattelse vil det give nogle dårligere undervisningsforhold i de områder, man agter at flytte regimenterne til, og så vidt ikke alene jeg, men også forsvarets officerer kan skønne, er uddannelsesmulighederne også dårligere i de områder, man agter at flytte dem til.

Statsministeren (Poul Schlüter):

Ved udarbejdelsen af regeringens oplæg er der i høj grad taget hensyn til uddannelsesmulighederne, og dem finder jeg helt betryggende både for så vidt angår de værnepligtige, som nu skal garnisoneres i Skive, og dem, som skal garnisoneres i Fredericia.

Hermed sluttede spørgsmålet.

Spm. nr. S 1037

7) Til statsministeren af:

Poulsaard (FP):

»Hvor meget mener statsministeren at skatterne kan nedsættes, såfremt man indfører brugerbetaling for visse offentlige ydelser?«

Skriftlig begrundelse

Det er jo ingen hemmelighed, at Fremskridtspartiet gang på gang har foreslået, at man skulle betale for teaterbilletter, for biblioteksbesøg, for fritidsundervisning og andet – som nævnt i Jyllands-Posten den 14. april 1987 – men dog ikke for at spise på hospitaler. Men det er så sandelig en forudsætning, at såfremt borgerne skal til at betale for nævnte serviceydelser, så skal man have skatterne nedsat. Det kan ikke være rigtigt, at man først skal betale en høj skat og dernæst skal betale for de ting, man bruger, og som man allerede har betalt til via sin skat. Derfor tror spørgeren, at der er mange, der er interesserede i at få at vide, hvor meget indkomstskatterne kan nedsættes, såfremt statsministeren kommer igennem med sin idé om brugerbetaling.

Poulsaard (FP):

Fremskridtspartiet har mange gange sagt, at vi skulle til at betale for at gå i teater, for biblioteksbesøg og andet, men det var sandelig under andre forudsætninger end dem, der kommer frem nu. Nu kan man i dagspressen læse, at statsministeren har sagt, at forbrugerne skal til at betale for offentlige ydelser. Det kommer i en situation, hvor vi har verdens højeste skattetryk; altså betaler forbrugerne i forvejen for disse ydelser via deres skattebillet. Men det er måske på samme måde som med energiforbruget, at det her heller ikke er skat, det er bare en måde at omgå det på, for man tør ikke sætte de personlige skatter op.

Fremskridtspartiet er ikke uenigt med regeringen i, at det er en sund politik, at folk skal betale for nogle af de såkaldte gratisydelser, men så skal vi så sandelig også have skatterne sat ned. Nu ved jeg godt, at vi er i et valgår, og det er måske derfor svært at få statsministeren ud af busken, for han er jo

nogle gange dygtig til at snakke udenom. Men hvis vi forudsætter, at statsministeren kommer igennem med denne brugerbetaling, hvor stort et beløb skønner statsministeren så at de personlige skatter kan nedsættes med?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Formålet med begrebet brugerbetaling, som vi jo allerede kender på en lang række områder, er at gøre brugerne mere bevidste om omkostningerne ved at lægge beslag på offentlige ydelser, men det er klart, at i samme omfang som der indføres brugerbetaling, skal der ikke opkræves skatter til dækning af de samme ydelser.

Når jeg for nylig slog til lyd for, at vi i et samarbejde med kommuner og amter undersøgte, om ikke vi på flere områder kan bruge brugerbetaling for at spare på ressourcerne, så mener jeg mig i god overensstemmelse med bladet Danske Kommuner, som i sidste nummer havde en ledende artikel med nogle fortræffelige formuleringer. Det hedder her:

»Brugerbetalinger giver større bevidsthed om, hvad de forskellige ydelser koster, og de giver kommunalbestyrelserne bedre signaler om, hvilke ydelser borgerne foretrækker.«

Og så siger man:

»Det må være sådan, at kommunens borgere klart kan se, at brugerbetaling fører til lavere kommuneskat, ellers kan der ikke skabes forståelse for det.«

Det tror jeg er en rigtig betragtning, og jeg synes, at vi i den kommende tid skal arbejde videre med dette tema, gerne i et godt samarbejde med kommuner og amter.

Poulsaard (FP):

Jeg vil da gerne takke for svaret. Det er jo nok populært i borgerlige kredse, at der nu skal være brugerbetaling. Det er et sundt princip, som jeg også sagde i mit første indlæg, men, hr. statsminister, undskyld min nysgerrighed, en nysgerrighed, som jeg tror jeg deler med tusinder af danskere. Vi har allerede hørt, at finansministeren har været ude med, at det i hvert fald ikke kan blive indført på biblioteksområdet, så dér er det en død sild, det nytter ikke dér, men på hvilke områder er det så, borgerne kan regne med, at de selv skal til at betale for ydelserne? Og hvor meget får vi sænket kommuneskatten, når det bliver indført?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg tror ikke, det er realistisk at vente, at øget anvendelse af brugerbetaling kan føre til meget store skattnedsættelser, og jeg mener også, der er grund til at understrege, at på sundhedsområdet er øget brugerbetaling ikke regeringens politik. Jeg tror alligevel, at den større ressourcebevidsthed både hos myndighederne og hos borgerne kan dæmpe opdriften i de offentlige budgetter. Regeringen har jo allerede på finansloven for 1987 indbudgetteret en række indtægter fra brugerbetalinger. Det drejer sig om ca. 600 mill. kr., og vi regner med, at vi i 1988 kan gå et stykke videre ad den vej med et par hundrede millioner kroner, og så kan vi måske i de kommende år, som jeg nævnte før, i et samarbejde med amter og kommuner komme endnu videre.

Poulsaard (FP):

Jeg prøver en sidste gang, og jeg er helt sikker på, at jeg ikke får svar, men jeg vil ligegodt prøve alligevel. Nu hører vi, at sundhedsområdet også er holdt udenfor, og jeg er enig med statsministeren i, at det område skal vi holde uden for brugerbetaling. Men, hr. statsminister, på hvilke områder er det så, vi skal have indført brugerbetaling?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg bliver nødt til at sige, at det må vi vende tilbage til. Foreløbig har regeringen gennemført brugerbetaling på en lang, lang række store og små områder, og det, vi nu foreslår, er, at vi sammen med kommunerne og amterne finder nye felter, hvor vi uden stort drama kan bruge princippet om brugerbetaling, således at vi kan spare på de samlede ressourcer; men jeg vil ikke lægge ideen for had ved i dag at nævne ganske enkelte områder. Det skulle da lige være nummerplader som et eksempel; dér er der sandelig tale om brugerbetaling, og sådan kunne vi nævne hundreder af andre eksempler, hvor princippet i forvejen kendes i det danske samfund. Man kan endog gå til vores arbejdsmarkedsuddannelser og se, hvorledes brugerne i vid udstrækning betaler for ydelsen, og det virker udmærket. Det tror jeg vi stille og roligt og uden drama kan udvide til at gælde for nye områder.

Damgaard Nielsen (FP):

Det var interessant at høre det med nummerpladerne. Jeg har en gammel lastbil, og jeg har somme tider sendt nummerpladerne ind 3 måneder af året. Nu skal jeg altså købe et hold nye nummerplader hver gang, mens jeg før kunne bruge de gamle igen. Det koster mig så 150 kr., o.k.

Jeg husker, da vi i sin tid fik en kommunal badeanstalt i Ringkøbing, at borgmesteren, direkte spurgt, svarede, at behovet i hvert fald ville være væsentlig mindre, dersom borgerne skulle betale det, det koster at tage bad. Og så kunne det være interessant at spørge, om ikke andre behov så ville falde væsentligt; jeg tænker her på både sportspladser, teatre og foreningsliv. Mon ikke behovet ville falde væsentligt, når der kom lidt mere brugerbetaling ind i billedet?

Statsministeren (Poul Schlüter):

Jeg må erklære mig enig i princippet. Hvis vi på alt for mange felter benytter os af gratisydelse i det danske samfund, er problemet jo, at den sande omkostning holdes ganske skjult for brugerne. Når ting er helt gratis, bliver forbruget formentlig for stort, uden at folk altid føler særlig stor glæde derved, og det er derfor, vi stille og roligt skal overveje, om vi kan finde nye områder, hvor vi kan betjene os af en delvis brugerbetaling i en tid, hvor de offentlige udgifter er så store, som vi kender dem. Jeg tror altså, at princippet kan bruges på nogle flere områder, men jeg advarer imod at tro, at vi her taler om milliarder, eller at vi taler om besparelser, som kan føre til forrygende skattnedsættelser. Det er der ikke tale om, og jeg beder også om forståelse for, at vi i dette anliggende skal arbejde så tæt som muligt sammen med kommunerne og amterne, som det først og fremmest vedrører.

Hermed sluttede spørgsmålet, og spørgetiden var dermed til ende.

Skriftligt besvarede spørgsmål:**Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Fra de pågældende ministre er modtaget skriftlige bevarerelser af spørgsmål stillet af følgende medlemmer af Folketinget:

[Tredje næstformand]

Pia Kjærsgaard: spm. nr. S 829, 835, 950, 951 og 965

Inger Stilling Pedersen: spm. nr. S 887

Torben Lund: Spm. nr. S 901

Johs. M. Olsen: spm. nr. S 909

Lilli Gyldenkilde: spm. nr. S 920 og 986

Ole Espersen: spm. nr. S 922

Kaj Poulsen: spm. nr. S 923

Collet: spm. nr. S 924

Tinning: spm. nr. S 926

Albrechtsen: spm. nr. S 931, 947 og 974

Kofod-Svendsen: spm. nr. S 932 og 962

Poulsgaard: spm. nr. S 935

Tommy Dinesen: spm. nr. S 941

Henning Nielsen: spm. nr. S 944

Steffensen: spm. nr. S 949 og 960

Birthe Hansen: spm. nr. S 952

Mette Groes: spm. nr. S 954

Damgaard Nielsen: spm. nr. S 961

Thoft: spm. nr. S 966, 967 og 976

Carsten Andersen: spm. nr. S 969

Lissa Mathiasen: spm. nr. S 972

Pelle Voigt: spm. nr. S 973

Stillinger: spm. nr. S 977

Gade: spm. nr. S 982

Riishøj: spm. nr. S 984

Henning Rasmussen: spm. nr. S 985

Ingerlise Koefoed: spm. nr. S 988

Spm. nr. S 829

Til *finansministeren* (11/3 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren give en komplet opstilling med navns angivelse over, hvilke offentligt betalte ekstrajob folketingsmedlemmer besidder ved siden af deres folketingsmandat, og som vedrører ministeriets område, samt størrelsen af deres løn?«

Begrundelse

Da svar på tidligere spørgsmål vedrørende samme emne har givet anledning til upræcise svar fra flere ministerier, stilles spørgsmålet i en anderledes konkretiseret form.

Svar (2/4 87):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Under Finansministeriets område ydes der vederlag til nedenstående medlemmer af Folketinget, der af Tinget er udpeget som med-

lemmer af bestyrelsen for Kongeriget Danmarks Hypotekbank og Finansforvaltning:

Mogens Camre

Annelise Gotfredsen

Karl Hjortnæs

Peder Sønderby

Vederlaget er for tiden 721,49 kr. pr. møde. Der afholdes i gennemsnit 6 møder om året (1982-86).

Det bemærkes, at der under finanslovens § 23, Finansministeriet, afholdes udgifter til vederlag til danske medlemmer af Europa-Parlamentet, herunder medlemmer, der tillige er medlemmer af Folketinget.

Spm. nr. S 835

Til *udenrigsministeren* (11/3 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil udenrigsministeren give en komplet opstilling med navns angivelse over, hvilke offentligt betalte ekstrajob folketingsmedlemmer besidder ved siden af deres folketingsmandat, og som vedrører ministeriets område, samt størrelsen af deres løn?«

Begrundelse

Da svar på tidligere spørgsmål vedrørende samme emne har givet anledning til upræcise svar fra flere ministerier, stilles spørgsmålet i en anderledes konkretiseret form.

Svar (3/4 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

To folketingsmedlemmer, Elsebeth Kock-Petersen (V) og Poul Nielson (S), er ansat i stillinger i Udenrigsministeriet, fra hvilke de for tiden har orlov. Under orloven modtager de ikke løn eller andre vederlag fra Udenrigsministeriet.

Folketingsmedlem Chr. Kelm-Hansen (S) er tillige formand for Styrelsen for Internationalt Udviklingssamarbejde og modtager herfor et i finansloven for 1987 fastsat honorar på 83.600 kr. årligt, som efter den pr. 1. april 1987 gennemførte regulering udbetales med 136.371 kr. årligt.

Spm. nr. S 887

Til *indenrigsministeren* (17/3 87) af:

Inger Stilling Pedersen (KRF):

[Inger Stilling Pedersen]

»Hvilke initiativer vil ministeren tage for at forbedre indeklimaet i boliger og på arbejdspladser?«

Begrundelse

For boliger er der ikke fastsat hygiejniske grænseværdier for støv og mikroorganismer eller for gasser eller dampe, der afgives fra møbler, tæpper og bygningsmaterialer. Det giver ofte problemer med hovedpine, tørre slimhinder og svien i øjnene. Efter længere tids påvirkninger kan dårligt indeklima give varige skader.

Selv om der er fastsat visse hygiejniske grænseværdier for arbejdspladser, kan indeklimaet også dér give problemer.

Det er bl.a. tilfældet efter ombygningen af Det Kgl. Teater.

Svar (2/4 87):

Indenrigsministeren (Enggaard):

Spørgsmålet om indeklimaet i boliger og på arbejdspladser henhører især under Boligministeriet og Arbejdsministeriet. Jeg skal derfor tillade mig at henvise til svar på lignende spørgsmål til henholdsvis boligministeren og arbejdsministeren.

Spm. nr. S 901

Til *justitsministeren* (19/3 87) af:

Torben Lund (S):

»Hvorfor har kuratorerne i Bøje Niensens konkursbo aldrig nedsat den voldgiftsret, der var aftalt mellem Axel Juhl-Jørgensen og Bøje Nielsen i oktober 1982, og hvem traf beslutningen om, at voldgiftsretten ikke skulle nedsættes?«

Begrundelse

Efter det oplyste er det i oktober 1982 aftalt mellem Axel Juhl-Jørgensen og Bøje Nielsen, at der skulle nedsættes en voldgiftsret, som skulle opgøre, hvor meget Axel Juhl-Jørgensen skulle betale Bøje Nielsen for de ejendomme, som de hidtil havde ejet i fællesskab.

Svar (2/4 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Behandlingen af konkursboer henhører under domstolene.

Efter konkurslovens § 115 skal kuratorerne i et konkursbo varetage boets interesser og herunder bl.a. sørge for, at al skyldnerens ejendom afhændes bedst muligt. Handler kuratorerne til skade for boet, eller krænkes rettigheder, som tilkommer panthavere, skyldneren eller andre, kan skifteretten i medfør af konkurslovens § 128 tilsidesætte de trufne beslutninger, meddele kuratorerne pålæg og foretage, hvad der i øvrigt måtte være fornødent.

Det pågældende konkursbo behandles af Sø- og Handelsretten i København. Retten har over for Justitsministeriet oplyst, at man ved kendelse af 18. april 1985 ikke fandt grundlag for at tilsidesætte en aftale, som var indgået mellem konkursboet og Axel Juhl-Jørgensen, og hvorved samtlige mellemværender mellem bl.a. Bøje Niensens konkursbo og Axel Juhl-Jørgensen blev endeligt opgjort. Denne aftale byggede på en tidligere aftale af 5. oktober 1982 mellem Bøje Nielsen og Axel Juhl-Jørgensen.

Sø- og Handelsrettens kendelse blev af Bøje Nielsen påkæret til Højesteret, der den 8. juli 1985 stadfæstede den.

Spm. nr. S 909

Til *ministeren for offentlige arbejder* (19/3 87) af:

Johs. M. Olsen (V):

»Vil ministeren redegøre for, hvilke fysiske muligheder/begrænsninger der måtte være for en forlængelse af landingsbanen i Vågar Lufthavn?«

Begrundelse

Antallet af flyvninger til og fra Vågar Lufthavn har gennem de senere år været stigende, hvorfor terminalen p.t. udvides, ligesom der etableres fragtfaciliteter m.v. Imidlertid anses landingsbanen med sin nuværende længde for maksimalt udnyttet, og der er næppe mulighed for en yderligere stigning i passager- og fragttrafikken, medmindre landingsbanen forlænges.

Svar (3/4 87):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Landingsbanen, der i dag er 1.250 m, vil rent fysisk kunne forlænges med ca. 700 m ved opfyldning af terrænet i forlængelse af begge baneenderne. Det er imidlertid meget usikkert, om man vil få den fulde udnyttelse af en forlængelse; idet der på grund af de omliggende fjelde vil blive tale om stejlere indflyvningsvinkler, som ikke alle flytyper kan klare.

Endvidere vil det på grund af det stærkt nedadskrånende terræn ud for begge baneender måske ikke kunne lade sig gøre at placere indflyvningslysene så langt ude, som det anbefales i gældende internationale normer for flyvepladsers lyssystemer. I så fald må der regnes med et stigende antal forgæves aflyvninger i usigtbart vejr, en ulempe, som dog formentlig vil kunne afbødes i nogen grad ved benyttelse af en ny type elektronisk navigationsanlæg, som for tiden er under udvikling.

En præcis vurdering af muligheder og begrænsninger ved en baneforlængelse vil kun kunne foretages på grundlag af et konkret projektforslag og vil i øvrigt forudsætte omfattende tekniske og flyveoperationelle undersøgelser.

Uden et konkret projektforslag er det heller ikke muligt at udtale noget om udgifterne ved en baneforlængelse.

Det kan imidlertid oplyses, at den baneforlængelse på 150 m, som blev udført i 1979, kostede ca. 30 mill. kr. i den tids priser. En yderligere baneforlængelse vil blive forholdsmæssigt meget dyrere, fordi det skrånende terræn vil kræve langt større fyldmængder.

Spm. nr. S 920

Til *justitsministeren* (20/3 87) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»I tilfælde af en ikkeforsørgeres død ved trafikuheld ifalder forsikringsselskabet kun erstatningsansvar for så vidt angår begravelsesomkostninger og lignende. Vil ministeren overveje en ændring af forsikringsaftaleloven, således at forsikringsselskabet også forpligtes til at indfri lån, for hvilke tredjemand har kautioneret?«

Begrundelse

Sagen rejses foranlediget af en henvendelse fra en far til en 21-årig ung mand, som ikke var forsørger. Den unge mand var passager i en bil, der uheldigvis kørte galt, og den unge mand blev dræbt.

Førerens forsikringsselskab påtog sig forsikringsforpligtelserne, dvs. betalte begravelse m.m.

Da den unge mand ikke var forsørger, blev der ikke tale om yderligere erstatning.

Den unge mand havde dog et banklån, som hans far havde kautioneret for. Den unge mands far er syg og søger p.t. invalidepension. Så ud over den store sorg, det er at miste en søn, skal faderen nu betale 40.000 kr., som han i forvisning om, at den unge mand ville og kunne betale, har kautioneret for.

Forsikringsselskabet skulle efter det til mig oplyste have betalt banklånet, såfremt der ikke havde været en kautionist. Formentlig forekommer der kun få sager som denne, og det ville, ifald der ændres i loven, ikke økonomisk belaste forsikringsselskaberne mærkbart.

Svar (2/4 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter færdselslovens § 101 påhviler det den, der er ansvarlig for et motordrevet køretøj, at erstatte skade, der forvoldes af køretøjet. Dette krav om erstatning skal ifølge loven være dækket af en ansvarsforsikring (lovpligtig ansvarsforsikring).

Det følger endvidere af lovens § 108, at forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for det erstatningsansvar, som påhviler den, der er ansvarlig for køretøjet.

I forbindelse med personskade antages det som et almindeligt princip i dansk erstatningsret, at alene den umiddelbart skaderamte kan kræve erstatning af skadevolderen, men derimod ikke andre personer, som kun indirekte lider et tab som følge af den pågældende skade. Dette indebærer f.eks., at den skadelidtes arbejdsgiver, der har måttet udbetale både sygeløn og vikarhjælp, eller den skadelidtes almindelige kreditorer ikke vil kunne få erstatning. Forsikringsselskabet ville således heller ikke i den situation, hvor tredjemand ikke havde kautioneret for gælden, kunne pålægges at indfri denne.

[Justitsministeren]

Dette grundlæggende princip inden for erstatningsretten fraviges alene i forbindelse med forsørgertabserstatning, ligesom der, uanset om afdøde var forsørger eller ej, skal betales erstatning for rimelige begravelsesudgifter. Bortset herfra finder Justitsministeriet ikke, at der bør åbnes for muligheden for at yde andre end skadelidte erstatning og derved ændre ved disse grundlæggende erstatningsretlige principper.

Spm. nr. S 922

Til *justitsministeren* (20/3 87) af:

Ole Espersen (S):

»Vil ministeren i forbindelse med besvarelsen af spørgsmål nr. S 755 oplyse, i hvilket omfang der i forbindelse med optagelse af søforhør ved andre retter end Sø- og Handelsretten har medvirket sagkyndige medlemmer repræsenterende lønmodtagersiden for så vidt angår årene 1985-86?«

Svar (2/4 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Efter retsplejelovens § 92, stk. 1, beskikker landsrettens præsident for hver landsretskreds for et tidsrum af 4 år et antal søkyndige og handelskyndige medlemmer og et antal sagkyndige valgt blandt skibsførere, skibsmandskab og funktionærer til at deltage i behandlingen af bl.a. de i retsplejelovens § 18 a, stk. 1, nr. 3, nævnte søforklaringer.

Denne beskikkelse sker efter indstilling fra en række organisationer, som justitsministeren godkender. Til at indstille sagkyndige valgt blandt skibsførere, skibsmandskab og funktionærer har Justitsministeriet bl.a. godkendt følgende organisationer:

- Danmarks Skibsførerforening.
- Maskinmestrenes Forening.
- Dansk Styrmandsforening.
- Radiotelegrafistforeningen af 1917.
- Dansk Sø-Restaurations Forening.
- Sømændenes Forbund i Danmark.
- Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund i Danmark.
- Søfyrbødernes Forbund i Danmark.
- Fællesrepræsentationen for Arbejdsleder- og tekniske Funktionærforeninger i Danmark.
- Teknisk Landsforbund.
- Specialarbejderforbundet i Danmark.

Af retsplejelovens § 94, stk. 1, 2. pkt., fremgår, at i sager vedrørende skibsførere, skibsmandskab og funktionærer skal halvdel af de sagkyndige medlemmer være beskikket blandt skibsførere, skibsmandskab og funktionærer.

Præsidenten for Østre Landsret har for perioden fra den 1. januar 1984 til den 31. december 1987 beskikket sagkyndige mandsskabsrepræsentanter for følgende organisationer:

- Danmarks Skibsførerforening.
- Maskinmestrenes Forening.
- Dansk Styrmandsforening.
- Radiotelegrafistforeningen af 1917.
- Dansk Sø-Restaurations Forening.
- Sømændenes Forbund i Danmark.
- Dansk Metalarbejderforbund-Søfart.
- Specialarbejderforbundet i Danmark.

Præsidenten for Vestre Landsret har for samme periode beskikket sagkyndige mandsskabsrepræsentanter for følgende organisationer:

- Danmarks Skibsførerforening.
- Maskinmestrenes Forening.
- Dansk Styrmandsforening.
- Radiotelegrafistforeningen af 1917.
- Dansk Sø-Restaurations Forening.
- Sømændenes Forbund i Danmark.
- Søfyrbødernes Forbund i Danmark.
- Specialarbejderforbundet i Danmark.

Justitsministeriet har fra enkelte udvalgte embeder fået bekræftet, at udtagelse af sagkyndige retsmedlemmer sker på grundlag af de foreliggende lister over sagkyndige. Justitsministeriet har ikke statistiske oplysninger om antallet af afholdte søforklaringer ved retterne i årene 1985-86, ligesom man ikke har tal, der belyser fordelingen mellem sagkyndige retsmedlemmer, der repræsenterer lønmodtagersiden, og sagkyndige retsmedlemmer, der repræsenterer arbejdsgiversiden.

Spm. nr. S 923

Til *arbejdsministeren* (20/3 87) af:

Kaj Poulsen (S):

»Kan ministeren bekræfte, at han vil følge henstillingen om at lade sagen få opsættenden virkning, således at herbapenproduktionen ikke startes, før ankesagen, der er i afgø-

[Kaj Poulsen]

vet af 6 fagorganisationer angående Kemisk Værk Køge, er afgjort?»

Begrundelse

For at undgå, at de faglige organisationer i sagen på Kemisk Værk Køge bliver nødsaget til at bruge reglerne om liv, ære og velfærd for at undgå, at deres medlemmer skal arbejde med det meget giftige materiale MTI, ønskes en bekræftelse fra ministeren om, at anken tillægges opsættende virkning.

Svar (2/4 87):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

Jeg har forelagt spørgsmålet om opsættende virkning for Direktoratet for Arbejdstilsynet, som over for mig har indstillet, at klagen fra Dansk Metalarbejderforbund m.fl. får opsættende virkning i overensstemmelse med hovedreglen i arbejdsmiljølovens § 81, stk. 3.

Da det ikke i øvrigt over for mig er foreslået, at denne hovedregel fraviges, har jeg besluttet, at klagen skal have opsættende virkning.

Dette indebærer, at produktionen af herbaphen ikke må påbegyndes, før Arbejdsministeriets afgørelse foreligger.

Spm. nr. 924

Til *ministeren for skatter og afgifter* (23/3 87) af:

Collet (KF):

»Har en virksomhed ret til at afvise kontrolbesøg, som anmeldes af skattevæsenet med få minutters varsel og uden dommerkendelse?»

Begrundelse

Af oplysninger i dagspressen i Vestsjællands Amt fremgår det, at skattevæsenet har anmeldt besøg i erhvervsvirksomheder med få minutters varsel og i forbindelse hermed har undersøgt virksomheden, dens lokaler og baglokaler. Det fremgår også, at de berørte virksomheder har følt sig stærkt forulempet af skattevæsenets pludselige besøg. Endvidere havde de pågældende virksomheder foretrukket, at skattevæsenet i god tid havde truffet aftale om besøg, således at virksomhedens drift forstyrredes mindst muligt.

Svar (2/4 87):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Skattemyndighederne har efter skattekontrollovens § 6, stk. 3, adgang til at gennemgå regnskabsmateriale m.v. på den erhvervsdrivendes forretningssted.

Det er en forudsætning, at regnskabsmaterialet kan have betydning for ligningen, og at der foreligger en rimelig ligningsmæssig grund til eftersynet. Skattemyndigheden skal således kunne anføre en rimelig grund til, at der i det enkelte tilfælde skal foretages et kontrolbesøg. Det er derimod ikke en betingelse for reglens anvendelse, at der foreligger særlig mistanke.

Bestemmelsen kan efter praksis bringes i anvendelse både ved anmeldt og ved uanmeldt besøg.

Kun i særlige tilfælde kan kontrolbesøg finde sted uanmeldt eller med meget kort varsel. Hvis politiets bistand skønnes nødvendig, antages det, at uanmeldt besøg kun kan gennemføres uden indhentelse af retskendelse, hvis formålet med eftersynet ellers ville forspildes.

Jeg kan tilføje, at det kun er i sjældne tilfælde, at kontrolbesøg finder sted uden forudgående aftale herom med skatteyderen.

Spm. nr. S 926

Til *miljøministeren* (23/3 87) af:

Tinning (VS):

»Er ministeren enig i, at tavshedsbestemmelserne omkring virksomheders kemikalieaffald bør udformes sådan, at kun oplysninger, der af særlige grunde har krav på hemmeligholdelse, bør være omfattet af tavshedsbestemmelsen?»

Begrundelse

Den nuværende bestemmelse er lovteknisk udformet på en sådan måde, at alle oplysninger, som miljømyndighederne kommer i besiddelse af via kemikalieaffaldsbekendtgørelsen, er fortrolige.

Svar (2/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Spørgeren har tidligere stillet flere tilsvarende spørgsmål til mig. Jeg kan bl.a. henvise

[Miljøministeren]

til spørgsmål nr. S 643 af 10. februar 1987. Her svarede jeg, at jeg havde anmodet Af-faldsudvalget om at lade fortrolighedspara-graferne i olie- og kemikalieaffaldsbekendtgørelserne indgå i overvejelserne. Jeg finder det derfor rigtigst ikke at udtale mig, før jeg har set udvalgets indstilling.

Spm. nr. S 931

Til *miljøministeren* (24/3 87) af:

Albrechtsen (VS):

»Kan ministeren bekræfte, at der ikke er noget som helst teknisk til hinder for meget hurtigt at gennemføre en 80 pct.s reduktion af NO_x-udslip fra kraftværker, og at der ikke er grund til at afvente langvarige undersøgelser, før dette sættes i værk?«

Begrundelse

Ifølge Radioavisen den 23. marts 1987 er Miljøministeriet opmærksomt på, at der skal ske en skærpelse af indsatsen for at begrænse kraftværkernes udledning af kvælstofilter.

Men ifølge departementschefen vil det være nødvendigt med længere tids undersøgelser af de tekniske muligheder for at gennemføre begrænsningerne.

Men dette strider imod vesttyske oplysninger om, at en vidtgående begrænsning allerede er gennemført på en række kraftværker (31) ved hjælp af den såkaldte SCR-teknik, og at dette indebærer en reduktion af kvælstofilteforureningen med 80-90 pct. i modsætning til de såkaldte lav-NO_x-brændere, som Miljøstyrelsen hidtil har forlangt anvendt i nogle tilfælde, men som kun betyder en reduktion på ca. 20 pct.

De vesttyske oplysninger er indsamlet af forskere ved universitetet i Karlsruhe og fremlagt i en rapport i 1986 (Anwenderrapport Rauchgasreinigung).

Svar (3/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det første fuldskala-SCR-anlæg i Vesttyskland blev idriftsat på kraftværket Altbach medio 1986.

Anlægget, der er baseret på importeret teknologi fra Japan, fungerer ifølge oplysninger fra værkets driftspersonale efter hensigten.

Så vidt det er Miljøstyrelsen bekendt, er der for tiden idriftsat 5 fuldskala-SCR-anlæg omfattende i alt 1.200 MWe kraftværkskapacitet.

Endvidere har man idriftsat ca. 50 forsøgsanlæg. Af fuldskalaanlæggene har kun kraftværket Altbach kørt så lang tid (6.000 timer), at man kan sige, at der er opnået tilstrækkelige driftserfaringer.

Den vesttyske målsætning med hensyn til reduktion af NO_x fra kraftværker er, at emissionsniveauet på 478.000 tons i 1984 skal begrænses til 90.000 tons i 1994. Målsætningen indebærer således en reduktion på ca. 81 pct.

Midlerne er bl.a. lukning af visse gamle kraftværksenheder og opførelse af nye samt anvendelse af modificeret fyringsteknik i kombination med f.eks. SCR-anlæg.

En arbejdsgruppe under Miljøstyrelsen har allerede fra midten af 1985 igangsat en række initiativer vedrørende undersøgelse af metoder – udviklet af danske firmaer – til nedbringelse af NO_x-emissionen fra kraftværkerne. Initiativerne omfatter projekter til et beløb af mindst 150 mill. kr.

Denne danske teknologi er nu så vidt udviklet, at der næste måned vil blive indviet et SCR-demonstrationsanlæg på Stignæsværket.

Jeg har bedt Miljøstyrelsen om inden den 1. maj 1987 at udarbejde konkrete forslag til en nedbringelse af NO_x-udslippet fra kraftværkerne inden for bestemte tidsfrister.

Dette forslag vil indeholde reduktionsmål, der som forudsætning bl.a. vil have anvendelse af lav-NO_x-teknologi og af SCR-teknikken.

Jeg lægger vægt på, at den kommende lovgivning om kraftværkernes NO_x-udslip bliver tilstrækkelig fleksibel til at opfange udviklingstendenserne i den nærmeste fremtid, herunder udviklingen af en særlig dansk teknologi.

Spm. nr. S 932

Til *socialministeren* (25/3 87) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Hvad vil ministeren gøre for at skabe ensartede økonomiske vilkår for gifte og for ugifte samboende pensionister?«

Begrundelse

[Kofod-Svendsen]

Mange gifte pensionister opnår en økonomisk fordel ved at lade sig skille. Ved at lade sig skille og derefter indlede et papirløst samlivsforhold kan pensionister spare store beløb, idet samboende pensionister ikke skal betale skat af deres pension. Dette virker som en klar diskrimination af ægteskabet.

En måde at imødegå denne diskrimination på er at lade pensionen til samboende pensionister være afhængig af husstandsindkomsten. Den besparelse, som derved fremkommer, kunne bruges til at hjælpe de dårligst stillede pensionister, hvilket vil sige pensionister med pensionstillæg.

Svar (3/4 87):

Socialministeren (Palle Simonsen, fg):

Spørgsmålet begrundes med, at mange gifte pensionister opnår en økonomisk fordel ved at lade sig skille. Som samlevende uden ægteskab skal de ikke betale skat. Det foreslås derfor, at pensionen gøres afhængig af husstandsindkomsten.

I betænkning nr. 1087 om ligebehandling af samliv med og uden ægteskab er der peget på to løsningsmuligheder for en økonomisk ligestilling af personer, der lever i et ægteskabslignende forhold, med personer, der lever i ægteskab.

Den ene mulighed er at anvende et individualprincip, hvorved alle modtager de for enlige gældende sociale ydelser uanset civilstand.

Den anden mulighed er at anvende et husstandsprincip, der indebærer, at en social ydelse tildeles og beregnes under hensyn til den enkeltes tilknytning til en anden person eller husstand. Den økonomiske vurdering for samlevende uden ægteskab bliver i virkeligheden, som om der var en indbyrdes forpligtelse til at sørge for hinanden. De ville altså blive betragtet som gifte.

Justitsministeriets Ægteskabsudvalg har i sine betænkninger peget på de fordele, som samlevende uden ægteskab kan opnå med hensyn til sociale ydelser, og foreslog, at der ved tildeling og udmåling af sociale ydelser blev taget hensyn til ansøgerens tilknytning til en familie eller en husstand.

Ægteskabsudvalget var dog særdeles opmærksom på de fordelings- og socialpolitiske hensyn, som må tages, når tildelingskriterierne i den sociale lovgivning fastsættes. Ægte-

skabsudvalget stillede derfor ikke konkrete forslag på det sociale område.

Socialministeriet kan om et husstandsprincip oplyse, at dette princip indebærer, at der mellem samlevende uden ægteskab vil være en slags gensidig forsørgelsespligt, som giver sig udtryk i lavere ydelser til hver af parterne. Der ville derimod mellem parterne ikke være en retlig forpligtelse til at sørge for hinanden. Hvis den ene part ikke opfyldte sin del af forpligtelsen, ville den anden være uden muligheder for at få forpligtelsen opfyldt, idet parterne ikke er omfattet af den privatretlige forsørgelsespligt.

Den privatretlige forsørgelsespligt efter ægteskabslovgivningen medfører, at der for ægtefæller er en række retsvirkninger knyttet til ægteskabet både i det daglige liv og ved ægteskabets ophør ved separation/skilsmissе eller død.

Ikke mindst retsvirkningerne ved ægteskabets ophør ved den ene ægtefælles død har betydning. Der tænkes her især på arveretten, retten til at sidde i uskiftet bo, den betydelig lempeligere arveafgift for ægtefæller og retten til at indtræde i afdødes pensionsret enten i form af en tjenestemandspension eller i form af andre arbejdsmarkedspensioner.

Ægteskabsudvalget har ikke ønsket at overføre disse retsvirkninger til samlevende uden ægteskab, idet der i så fald ville være skabt »et ægteskab af 2. klasse«. Efter Socialministeriets opfattelse må tilstedeværelsen af disse retsvirkninger i øvrigt antages at modvirke, at pensionister lader sig skille blot for at få en højere social pension.

En anvendelse af husstandsprincippet vil endvidere indebære en betydeligt forøget administration i forbindelse med undersøgelser af, om der foreligger et samliv uden ægteskab. Det vil blive nødvendigt at gå ind i en vurdering af karakteren af et samliv og undersøge, om der er tale om et så fast og varigt samliv, at det er rimeligt at ligestille det med et ægteskab. Det ville endvidere være nødvendigt løbende at kontrollere pensionisternes oplysninger om deres samlivsforhold.

Endelig vil en anvendelse af husstandsprincippet medføre en forøgelse af klagesager inden for det sociale område, fordi parterne vil kunne gøre indsigelse imod myndighedernes skønsmæssige afgørelse af, dels om der foreligger et samliv, dels om samlivet er

[Socialministeren]

så etableret, at det kan sidestilles med ægteskab.

En anvendelse af husstandsprincippet alene for beregningen af pensionerne ville heller ikke umiddelbart ligestille samlevende uden ægteskab med gifte pensionister, idet samlede uden ægteskab fortsat ville modtage det særlige personfradrag, som ydes efter Skatteministeriets regler.

Socialministeriet finder således, at en anvendelse af husstandsprincippet på nuværende tidspunkt alene ved de sociale pensioner ikke løser det rejste problem.

En ligebehandling af pensionister i samliv med og uden ægteskab bør derimod – ligesom af andre modtagere af en social ydelse – altid tilstræbes ved enhver overvejelse om regelændringer på det sociale område. I disse overvejelser må så indgå spørgsmålet, om en anvendelse af husstandsprincippet eller individualprincippet er den rigtige løsning.

Spm. nr. S 935

Til *finansministeren* (25/3 87) af:

Poulsgaard (FP):

»Vil ministeren angive sine argumenter for og imod at bagudlønne de offentligt ansatte?«

Begrundelse

De offentligt ansatte råber altid op om, at de skal have samme fordele som de produktive. Som påpeget i Berlingske Tidende for 31. januar 1987 (læserbrev fra Kurt Dirach) burde de betrængte offentlige kasser tage dem på ordet så langt, at de først får deres løn, når de har gjort deres arbejde tilfredsstillende, og at overgangen forsødes for dem ved, at der foretages 2 dages udsættelse af hver månedsløndbetaling, indtil de efter godt et års forløb er bagudbetalt.

Svar (6/4 87):

Finansministeren (Palle Simonsen):

Indledningsvis skal jeg oplyse, at der ud af de i alt ca. 670.000 ansatte (omregnet til fuldtidsbeskæftigede) i staten og i kommunerne er ca. 213.000 tjenestemænd, der er forudlønnede.

Inden for både det offentlige og det private arbejdsmarked består et ansættelsesforhold

af en række rettigheder og forpligtelser, der udgør et samlet hele.

Selv om man isoleret set kan sige, at dette at være forudlønnet er historisk betinget, mener jeg, at der er balance i tjenestemændenes samlede ansættelsesvilkår set i forhold til andre ansættelsesformer. Jeg finder derfor ikke, at der er anledning til at tage dette spørgsmål op nu, kort tid efter indgåelse af forlig på tjenestemandsovrådet.

Spm. nr. S 941

Til *miljøministeren* (25/3 87) af:

Tommy Dinesen (SF):

»Mener ministeren, at sikkerheden ved gensplejningsproduktionen på Novo Kalundborg foregår betryggende, når der kan ske udslip med slam fra produktionen til Kærby Å, og hvilke stoffer indeholdt slammet?«

Begrundelse

Regionalradioen i Næstved oplyste i en udsendelse, at der var løbet 800 liter slam ud i en nærliggende å. Dette er sket, selv om man normalt fra teknikere og virksomheder altid får oplyst, at dette ikke kan ske, da sikkerheden er i orden.

Med den store frygt og usikkerhed, der er forbundet med gensplejningsproduktionen, må sikkerheden imod eventuelle udslip være 100 pct.

Svar (6/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Det stillede spørgsmål har jeg forelagt for Miljøstyrelsen, som har oplyst følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Miljøstyrelsen har indhentet telefoniske oplysninger hos Vestsjællands Amtskommune vedrørende det pågældende driftsuheld på Novo Kalundborg. Miljøstyrelsen har samtidig modtaget kopi af et påbud, som amtskommunen har meddelt virksomheden den 25. marts 1987 i anledning af det skete uheld.

Det pågældende uheld omfatter slam, som opbevares i en tank på virksomheden med henblik på udsprengning på markerne i henhold til vilkårene i miljøgodkendelsen i forbindelse med den gensplejsede produktion. Ved uheldet den 22. marts 1987, som skyldtes

[Miljøministeren]

en menneskelig betjeningsfejl, hvorved man havde glemt at sætte slangen på tanken, spildtes ca. 800 liter slam. Heraf er omkring en fjerdedel ledt til regnvandssystemet. Noget af slammet i regnvandssystemet er forsøgt opsamlet inden udledning til Kærby Å.

Det omtalte slam er varmebehandlet og kalkbehandlet i lighed med det øvrige slam fra virksomheden, således at det er beregnet til udspreddning på markarealerne.

Der er ikke ved det skete uheld med slammet sket nogen nedsættelse af sikkerheden ved gensplejningsproduktionen på virksomheden. Det slam, der er tale om, er bestemt for udspreddning, hvorfor indholdet af gensplejede organismerester forudsættes at være i overensstemmelse med vilkårene i den meddelte miljøgodkendelse af den pågældende produktion.«

Spm. nr. S 944

Til *ministeren for offentlige arbejder* (25/3 87) af:

Henning Nielsen (S):

»Hvornår beordrer ministeren en ændret slusepraksis ved Hvide Sande for bl.a. at hæve saltindholdet i Ringkøbing Fjord?«

Begrundelse

Den 13. oktober 1986 foreslog miljøministeren, at der snarest iværksættes en forsøgsordning med en ændret slusepraksis ved Hvide Sande for at hæve saltindholdet i Ringkøbing Fjord.

Ministeren for offentlige arbejder nedsatte en hurtigt arbejdende arbejdsgruppe, der skulle undersøge mulighederne for en ændret slusepraksis. Arbejdsgruppen tilendebragte sit arbejde i februar 1987 og anbefalede en ændret slusepraksis til forøgelse af saltindholdet i Ringkøbing Fjord.

I miljøministerens besvarelse af spørgsmål nr. S 859 stillet af mig angående sagen svarer miljøministeren, at ministeren for offentlige arbejder formentlig snart vil beordre en ændret slusepraksis.

Svar (3/4 87):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Den i spørgsmålets begrundelse omtalte arbejdsgrupperapport om slusepraksis ved Hvide Sande har været behandlet i Sluseudvalget for Ringkøbing Fjord.

Udvalget har herefter afgivet sin indstilling til mig om, hvorledes retningslinjerne for betjening af afvandingslusen ved Hvide Sande kan anbefales udformet for tiden indtil udgangen af juni måned 1987, jf. § 5 i lov nr. 71 af 29. marts 1924 om ordning af afløbsforholdene ved Ringkøbing Fjord m.m.

Et flertal i sluseudvalget har indstillet, at de retningslinjer, der er indeholdt i arbejdsgrupperapporten, følges. Heri indgår, at der – så konstant som muligt – skal tilstræbes holdt en middelsaltholdighed i fjorden på 10 promille.

Et mindretal i sluseudvalget kunne af hensyn til risikoen for saltchok for fiskene og forringede passagemuligheder for fiskene gennem slusen ikke tiltræde indstillingen om den forøgelse af saltholdigheden i forhold til den hidtidige praksis, som flertalsindstillingen indebærer.

Den 1. april 1987 har jeg anmodet Statshavnsadministrationen, Esbjerg, der har driftsansvaret for slusen, om at pålægge slusemesteren i Hvide Sande at følge de i flertalsindstillingen angivne retningslinjer for betjening af afvandingslusen i Hvide Sande.

Det skal bemærkes, at den således ændrede slusepraksis er at betragte som et forsøg.

Spm. nr. S 947

Til *justitsministeren* (26/3 87) af:

Albrechtsen (VS):

Vil ministeren erkende, at tilsynet med Falcks overholdelse af overenskomsterne med de enkelte kommuner ikke er sikret tilstrækkeligt gennem brandinspektørens løbende kontrol?«

Begrundelse

I svaret på spørgsmål nr. S 878 har ministeren oplyst, hvorledes han mener at kontrollen med Falcks overholdelse af overenskomster om brandberedskab med de enkelte kommuner skulle være i orden. Ministeren henviser til, at kontrollen sikres gennem brandinspektøren.

Imidlertid kan Jyllands-Posten den 26. marts 1987 oplyse, at denne kontrol i realite-

[Albrechtsen]

ten helt eller delvis er sat ud af kraft, fordi Falcks stationsledere i en række kommuner samtidig er ansat som kommunale vicebrandinspektører. Og brandinspektør og vicebrandinspektør skiftes til at kontrollere beredskabet. Dermed kontrollerer Falck i realiteten sig selv.

Svar (8/4 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Som bekendt har en række kommuner indgået en aftale med Falck om at forestå sluknings- og retningsarbejdet i kommunen, og det er mit indtryk, at dette samarbejde generelt ikke giver anledning til nogen problemer.

Efter brandlovens § 7, stk. 8, varetager brandinspektøren den daglige ledelse af brandvæsenet og fører tilsyn med brandmateriellet, når kommunen råder over eget udrykningskorps. I andre tilfælde påhviler det brandinspektøren at have indseende med, at de aftaler, som er indgået mellem kommunen og et privat brandvæsen i henhold til brandlovens § 6, stk. 1, overholdes, og at lede den øvrige del af kommunens brandvæsen.

Det er således den kommunale brandinspektør, der har den overordnede ledelse af brandvæsenet.

Efter brandlovens § 22, stk. 1, har brandinspektøren i kommuner med brand- eller beredskabskommission kommandoen på brandstedet. Brandinspektøren skal i den forbindelse sikre, at han selv eller hans stedfortræder møder ved enhver udrykning.

For at dette beredskab kan bestå døgnet rundt, er der normalt udnævnt 2 vicebrandinspektører, der sammen med brandinspektøren i givet fald står for indsatsledelsen. I mindre kommuner, hvor der ikke af andre grunde har været behov for at ansætte 2 vicebrandinspektører, har brandinspektionen med Justitsministeriets godkendelse accepteret, at en fuldt uddannet befalingsmand fra Falck indgår i indsatsledervagten.

Jeg kan oplyse, at der til brandinspektøren efter hver udrykning skal udfærdiges en brandrapport af den indsatsleder, der har haft kommandoen på brandstedet.

Det skal endvidere oplyses, at Justitsministeriet anser det for afgørende, at der ved enhver udrykning møder en uddannet indsatsleder.

Under hensyn til, at den konkrete kontrol i langt de fleste tilfælde vil blive foretaget af de kommunalt ansatte indsatsledere, og at det overordnede tilsyn som nævnt føres af brandinspektøren, finder jeg således ikke kontrollen med Falcks overholdelse af overenskomsterne utilstrækkelig.

Spm. nr. S 949

Til *udenrigsministeren* (26/3 87) af:

Steffensen (KRF):

»Hvad kan udenrigsministeren oplyse om regeringens forberedelser til mødet i Verdensbankens Udviklingskomité den 10. april 1987?«

Begrundelse

Økologiske aspekter og hensyntagen til særligt udsatte befolkningsgrupper bør indgå med langt større vægt i de 4 udviklingsbankers retningslinjer for projektstøtte.

Det ønskes oplyst, om regeringen – for at realisere de generelle instrukser vedrørende beskyttelse af miljøet og de oprindelige folkeslag, som blev givet til den nordiske administrerende direktør i Verdensbanken i marts 1986 – har planer om at stille forslag om fuld støtte til reformer i Verdensbanken, der bl.a. omfatter:

- 1) en udvidelse af staben af videnskabeligt personale for at sikre større hensyntagen til miljøet og de oprindelige folkeslags anliggender i alle aspekter af bankens arbejde,
- 2) oprettelse af en særlig afdeling for miljø og oprindelige folkeslag, som skal involveres i sektoranalyse, den nationale planlægning og samtlige projekter,
- 3) en ny strategi for lånepolitikken til støtte for mindre projekter, som gavner miljøet og de oprindelige folkeslag,
- 4) procedurer til at sikre, at lånebetingelserne indebærer en beskyttelse af miljøet og de oprindelige folkeslag,
- 5) obligatorisk brug af miljømæssige vurderingsprocedurer og hensyntagen til alternativer i alle projekter, som krævet efter OECD Recommendation D (86) (26) af 20. november 1986,
- 6) oprettelse af muligheden for at yde såkaldt »bløde lån« til økologisk genopretning, langtidsstyring af de naturlige res-

[Steffensen]

- sourcer og afgrænsning af stammeområder,
- 7) anmodninger om synspunkter fra og deltagelse af ikkestatslige organisationer for miljø og oprindelige folkeslag (NGOs) i planlægningen og realiseringen af projekter og
  - 8) forbud imod finansiering af projekter, der vil resultere i nettoforbrug af naturlige ressourcer, eller som vil forringe særligt udsatte befolkningsgruppers levevilkår, samt
  - 9) forbud imod finansiering af projekter, der vil resultere i en forringelse af særligt udsatte befolkningsgruppers levevilkår.

Svar (8/4 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Udviklingskomiteen er en fælles komité for Verdensbanken og Den Internationale Valutafond. Dens formål er at tilvejebringe et samlet overblik over udviklingsprocessen og at drøfte alle sider af spørgsmålet om overførsel af ressourcer til udviklingslandene. Komiteen behandler dels emner med nær tilknytning til Verdensbankens og – i noget mindre grad – Valutafondens aktiviteter, dels mere bredt definerede emner.

Spørgsmålet »Miljø, vækst og udvikling« er optaget som et punkt på dagsordenen for komiteens møde den 10. april 1987. Drøftelsen vil finde sted på grundlag af et af Verdensbanken udarbejdet dokument, som lægger op til en bred drøftelse af disse sammenhænge med særlig vægt på forbindelsen imellem udviklingslandenes miljøproblemer og afhjælpningen af fattigdom.

Det fællesnordiske indlæg på mødet, som afgives af Finland, forberedes i nært samarbejde imellem de nordiske lande. Der er enighed om, at talen skal indeholde en stærk understregning af vigtigheden af, at der ved udarbejdelse og gennemførelse af bankens udviklingsprojekter tages fuldt hensyn til virkningerne på miljøet og udsatte befolkningsgrupper, og om at arbejde for, at tilsvarende formuleringer optages i kommunikæet.

Henset til, at komiteen ikke er beslutnings-tagende, og til dagsordenspunktets udformning vil komiteen ikke drøfte detaljer med hensyn til Verdensbankens retningslinjer på miljøområdet. Sådanne mere detaljerede

drøftelser finder sted i Verdensbankens bestyrelse.

Det kan oplyses, at Verdensbanken i sit budgetforslag for 1988 foreslår en fordobling af miljøenhedens personale. Endvidere vil Verdensbanken ifølge retningslinjer vedtaget i 1984 søge at sikre, at projekter ikke udnytter naturressourcer i et omfang, som overskrider muligheden for disses regenerering, ligesom banken ikke uden kompenserende foranstaltninger må finansiere projekter, som skader udsatte befolkningsgrupper.

Verdensbanken yder i stigende omfang lån til miljøorienterede projekter; til de fattigste lande ydes lån fra IDA på meget bløde vilkår.

Verdensbankens vurderingsprocedurer med hensyn til projekters miljøvirkninger ligger på linje med de procedurer, som OECDs Miljøkomité og Komité for Udviklingsbistand anbefaler anvendt i medlemslandene.

Ifølge oplægget til Udviklingskomiteens møde vil banken bistå udviklingslandene med at integrere ressourceplanlægning i den økonomiske planlægning. Internt vil banken forøge sine bestræbelser for at integrere ressourceplanlægning med lande- og sektorarbejdet. Endelig vil banken udvide sit allerede nære samarbejde med ikkestatslige organisationer på miljøområdet.

Regeringen påskønner disse bestræbelser og vil i Verdensbankens bestyrelse virke aktivt for, at deres gennemførelse prioriteres højt, og at de fornødne personale- og budgetressourcer afsættes hertil.

Spm. nr. S 950

Til *ministeren for skatter og afgifter* (26/3 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvor stort et beløb har staten opnået i fortjeneste indtil den 1. marts 1987 ved at holde en fast pris på energi som indført ved påskepakken?«

Begrundelse

Trods faldende energipriser har regeringen fastholdt en urimeligt høj pris på energi, hvilket har givet mange problemer i denne vinter.

[Pia Kjærsgaard]

Denne ekstra afgiftsindtægt, der som alle andre skatter og afgifter forsvinder i et tilsyneladende bundløst hul, er et resultat af regeringens konfiskationspolitik.

Svar (2/4 87):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Som bekendt tilsigtede påskepakken i 1986 at opsuge det prisfald på en række energiprodukter, der fulgte af faldende pris på råolie og faldende dollarkurs.

Afgiftsforhøjelserne tilstræbte at fastholde energipriserne for forbrugerne i alt væsentligt på niveauet for marts 1985.

I følgende tabel er angivet provenuet af benzin-, olie-, el-, gas- og kulafgiften i 1985, 1986 og de første to måneder af 1987.

	1985	1986	jan.- febr. 1987
		Mill. kr.	
Benzin	4.445	6.486	1.131
Olie	1.369	4.207	1.551
Elektricitet ..	1.984	3.332	633
Kul	198	545	263
Gas	45	100	18

Spm. nr. S 951

Til *ministeren for offentlige arbejder* (26/3 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Hvad agter ministeren at foretage for at stoppe det magtmisbrug, der finder sted i forbindelse med Fyns Amts besked til indehaveren af Glamsbjerg Planteskole og Blomstercenter om at lukke senest 18. juli 1987?«

Begrundelse

En planteskole, der har været drevet i 18 år, uden at det har givet anledning til indgriben fra Fyns Amt, forlanges nu pludselig lukket i løbet af 3 måneder. Efter 18 år på samme sted må der siges at være opnået hævde på stedet, og der har på intet tidspunkt været anledning til klager eller protester. Foruden den økonomiske katastrofe, ejeren kommer ud i, vil de ansatte også blive arbejdsløse – alt sammen, fordi der skete en vejudvidelse i 1986 i Glamsbjerg.

Kommunale folk støtter helhjertet den ramte planteskoles ejer i hans kamp for at

beholde sit erhverv, som han ifølge amtet må opgive, fordi en vej fra Assensvej og hen til planteskolen ikke mere må benyttes af kunder. Når tilkørselsvejen er lukket, afskæres kunderne fra at handle i planteskolen.

Dette angreb på en erhvervsdrivendes fremtid bør få ministeren til at interessere sig for sagen og foranledige, at de fornødne tilfaldelser til planteskolen og tilstødende vej udstedes.

Foreløbigt svar (3/4 87):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

Planteskoleejereren har gennem sin advokat med henvisning til lov om offentlige veje § 4 klaget over det påbud, der er meddelt af Fyns Amtsråd. Jeg har bedt amtsrådet om en udtalelse i sagen. Spørgsmålet ventes behandlet i amtsrådets udvalg for teknik og miljø, som vil komme med sin indstilling til Vejdirektoratet.

Når amtsrådets og Vejdirektoratets kommentarer foreligger, skal jeg vende tilbage til sagen.

Spm. nr. S 952

Til *socialministeren* (26/3 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvor i dagens Danmark en kassedame i et supermarked får udbetalt en årsløn på 180.000 kr.?«

Begrundelse

Ovennævnte tal fremgår af et indlæg skrevet af socialministeren, som blev bragt i Berlingske Tidende søndag den 22. marts 1987 med titlen »Delpension – et godt tilbud«.

Der er måske ikke noget at sige til, at socialministeren forsøger at sælge sin delpensionsordning, men i den forbindelse at basere sin salgskampagne på eksempler, hvor lønindkomsten ikke er repræsentativ for denne gruppe, finder spørgeren er useriøst.

Svar (6/4 87):

Socialministeren (Mimi Stilling Jakobsen):

Det nævnte eksempel på en delpensionist er et konstrueret regneeksempel. Spørgeren har ret i, at erhvervsbetegnelsen – der jo i

[Socialministeren]

øvrigt er uden betydning i denne forbindelse – burde have været valgt med større omhu, så den havde været repræsentativ for det valgte lønniveau.

Spm. nr. S 954

Til *indenrigsministeren* (26/3 87) af:

Mette Groes (S):

»Hvordan ser ministeren på Landsforeningen af Bøsser og Lesbiskes brev af 7. marts 1987 angående AIDS-aktiviteter?«

Begrundelse

Foreningen har allerede udført et beundringsværdigt arbejde, og det forekommer rimeligt, at den fortsætter og udvider sine aktiviteter med den særlige viden om AIDS, som den kan bidrage med.

Svar (6/4 87):

Indenrigsministeren (Enggaard):

Private foreninger, herunder Landsforeningen for Bøsser og Lesbiske, har bedre muligheder end offentlige myndigheder for at etablere og opretholde kontakt med de befolkningsgrupper, som har en særlig risiko for at blive ramt af sygdommen AIDS. Foreningerne har dermed også særlige forudsætninger for at deltage i den samlede indsats for at begrænse sygdommens udbredelse.

Sundhedsstyrelsen og Indenrigsministeriet har haft et løbende og tæt samarbejde med bl.a. landsforeningen, der har ydet et væsentligt bidrag i forbindelse med forberedelsen og gennemførelsen af de forskellige foranstaltninger.

Sundhedsstyrelsen har over for mig oplyst, at styrelsen arbejder på en ny redegørelse om AIDS til Indenrigsministeriet. Jeg vil på baggrund af Sundhedsstyrelsens anbefalinger nærmere vurdere mulighederne for at drage nytte af landsforeningens særlige ekspertise og forudsætninger i indsatsen imod AIDS.

Spm. nr. S 960

Til *miljøministeren* (27/3 87) af:

Steffensen (KRF):

»Hvad vil ministeren gøre for, at man kan genanvende brugte telefonbøger til genbrugs-papir?«

Begrundelse

På årsbasis kasseres 8.000 tons telefonbøger, uden at papiret genbruges.

Årsagen til, at telefonbøgerne ikke genbruges, er formentlig den lim, der er anvendt til bøgerne.

Af miljømæssige hensyn og af hensyn til bevarelse af skovene bør producenter af telefonbøger pålægges at anvende en lim, der gør det muligt at genanvende papiret fra telefonbøgerne.

Svar (3/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, som har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Papirfibrene i telefonbøger er de samme som dem, der anvendes ved fremstilling af aviser og ugeblade, nemlig træfibre. Papirforbruget til produktion af telefonbøger udgør imidlertid kun 2–4 pct. af forbruget til aviser og ugeblade, som der indsamles så stor en overskudsmængde af, at der i 1986 var en eksport på ca. 25 pct. af forbruget.

Såfremt det var muligt at anvende telefonbøger i papirproduktion, ville de fortrænge en tilsvarende mængde returaviser og ugeblade, som i dag oparbejdes eller eksporteres uden problemer.

Når telefonbøger ikke kan anvendes, skyldes det dels den lim, der anvendes ved indbindingen, dels at papiret ofte er gennemfarvet, således at det ikke kan anvendes til hvide produkter. En ændring af disse forhold vil være særdeles kompliceret.

Da den mængde papir, der i givet fald kan fremskaffes via telefonbøger, er marginal, da den i givet fald vil erstatte returaviser, som allerede indsamles i overskudsmængde, og da det vil være vanskeligt at gøre telefonbøger genanvendelige, skønnes det, at et initiativ på dette område ikke bør søges gennemført for nærværende.«

Spm. nr. S 961

Til *miljøministeren* (27/3 87) af:

Damgaard Nielsen (FP):

»Vil ministeren stadig fastholde sin vurdering af Ringkøbing Fjord?«

[Damgaard Nielsen]

Begrundelse

I et tv-indslag angående Ringkøbing Fjord har ministeren udtalt noget i retning af, at fiskene er væk, fuglene er væk og fjorden er en algesuppe.

Mange landmænd fra Ringkøbing Fjordområdet har i et brev opfordret ministeren til at trække sine udtalelser tilbage.

Svar (3/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Baggrunden for mine udtalelser er en række undersøgelser af udviklingen vedrørende mængde og sammensætning af plante- og dyrelivet i Ringkøbing Fjord.

Omkring 1978-79 skete der en afgørende ændring i sammensætningen af plante- og dyresamfundene i Ringkøbing Fjord, som kan tilskrives den stærkt forøgede udvaskning af næringssalte.

Siden 1950 er således det samlede kvælstofforbrug alene med handelsgødning i Ringkøbing Amtskommune forøget fra 20 kg pr. ha til 145 kg pr. ha.

Før 1979 udgjorde de blomstrende vandplanter over 95 pct. af den samlede vægtmængde af planter i Ringkøbing Fjord.

Efter 1979 har de samme vandplanter kun udgjort knap 5 pct. af planteproduktionen, mens resten udgøres af tætte skyer af planktonalger.

Som følge heraf er antallet af fugle, som lever af vandplanter, stærkt reduceret i antal.

Som eksempel kan nævnes, at knopsvanen, som tidligere på Klægbanken havde Jordens største koloni med ca. 700 par ynglende svaner, nu er nede på en bestand, der er mindre end 10 pct. af niveauet omkring 1970.

Jeg har over for Skjern-Tarm Egnens Landboforening, som har anmodet mig om at trække mine udtalelser tilbage om forringelsen af plante- og dyrelivet i Ringkøbing Fjord, redegjort nærmere for ødelæggelsernes omfang og anmodet landmændene om at bistå med genskabelse af fjordens naturværdier.

Jeg vil således fuldt ud fastholde min vurdering af Ringkøbing Fjords tilstand.

Spm. nr. S 962

Til *socialministeren* (27/3 87) af:

Kofod-Svendsen (KRF):

»Finder ministeren, at bistandslovens regler om anbringelse af børn uden for deres eget hjem og kommunernes forvaltning af disse giver tilstrækkelig sikkerhed for, at der tages størst muligt hensyn til børnene og deres biologiske forældre?«

Begrundelse

Der har været lavet forskellige undersøgelser af, hvordan anbringelser af børn uden for hjemmet fungerer.

Bla. har social- og sundhedsforvaltningen i Birkerød Kommune i juli 1986 lavet en undersøgelse af børns og unges anbringelse uden for hjemmet.

I undersøgelsen er bla. indgået nogle interview med de persongrupper, der er involveret i anbringelse af børn uden for hjemmet. Alle parter giver klart udtryk for usikkerhed og magtesløshed i forbindelse med såvel de problemer, der ligger til grund for anbringelserne, som selve anbringelserne.

Samtlige interviewede finder, at anbringelse af børn uden for hjemmet bør undgås – på trods af, at antallet af anbringelser i en årrække har været stigende.

Ofte sker anbringelserne i forbindelse med forældrenes skilsmisse eller separation. Der bør derfor sættes ind meget tidligt med en mere familiebevarende rådgivning, som omfatter hele familien og ikke blot det enkelte, truede barn.

Svar (3/4 87):

Socialministeren (Palle Simonsen, fg.):

Efter bistandsloven påhviler der de sociale udvalg en særlig forpligtelse over for børnefamilierne. Udvalgene skal således føre tilsyn med de forhold, som børnene lever under, og udvalgene skal støtte forældrene med hensyn til børnenes opdragelse og pleje.

Det fremgår tydeligt af de særlige regler for børn og unge i bistandslovens kapitel 8, at de sociale udvalg ved udførelsen af arbejdet for børnefamilierne – herunder i de situationer, hvor et barn må anbringes uden for hjemmet – skal tage det størst mulige hensyn til børnene og deres forældre.

Forebyggelse af, at ophold uden for hjemmet bliver nødvendigt, er en væsentlig del af

[Socialministeren]

de sociale udvalgs virksomhed for børnefamilierne.

Som nævnt i svaret på spørgsmål nr. S 783 udfoldes der i en del kommuner store bestræbelser for at forebygge anbringelser af børn uden for hjemmet.

Dette sker bl.a. i form af lokale rådgivningsaktiviteter rettet mod børn og forældre, f.eks. i forbindelse med samlivskrises og skilsmisssituationer.

Socialstyrelsen udsender som bekendt i løbet af foråret et idékatalog, der kan inspirere kommuner og amtskommuner i deres bestræbelser på at satse på foranstaltninger, der kan bevare familierne samlede.

Dette – i forbindelse med at der til arbejdet med børnefamilierne forhåbentlig kan tilføres de ressourcer, der frigøres ved forenkling af kommunernes administration på kontanthjælpsområdet – skulle give mulighed for en yderligere styrkelse af arbejdet med foranstaltninger, der kan bevare familierne samlede.

Spm. nr. S 965

Til *miljøministeren* (30/3 87) af:

Pia Kjærsgaard (FP):

»Vil ministeren give en forklaring på, hvorfor ministeren tillader embedsmænd fra Miljøministeriet at udarbejde lovforslag for venstrefløjspartierne?«

Begrundelse

Af Jyllands-Posten den 29. marts 1987 fremgår det, at ministerens embedsmænd ikke koncentrerer sig om alene at være ministerens embedsmænd. Da en sådan fremgangsmåde efter spørgerens mening er udtryk for et misbrug af embedsmandsordningen og den ikke er tilbudt samtlige partier, bedes ministeren redegøre for, hvorfor embedsmænd i Miljøministeriet arbejder for oppositionen.

Samtidig bedes ministeren oplyse, om det ikke bør overvejes, om der er for mange embedsmænd i Miljøministeriet, når der er tid til at beskæftige sig med andre ting, end hvad miljøministeren igangsætter eller bliver pålagt at igangsætte.

Svar (6/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Som det er spørgeren bekendt, findes der ikke i Folketingets regi en omfattende stab af eksperter, som Tingets medlemmer kan trække på. Det vanskeliggør naturligvis mulighederne for samtlige partiers medlemmer for at indhente den fornødne tekniske bistand ved udarbejdelse af forslag.

Som en konsekvens heraf er der mig bekendt i alle ministerier en fast og mangeårig tradition for, at ministre i begrænset omfang kan yde teknisk bistand til de medlemmer af Tinget, der direkte fremsætter ønske herom.

Spm. nr. S 966

Til *økonomiministeren* (30/3 87) af:

Thoft (SF):

»Hvad vil ministeren foretage i anledning af, at den nye Baltica Bank reklamerer efter bankindsud og bl.a. bringer følgende i sine annoncer og reklamer: »Renten tilskrives kontoen hver den 2. januar. På den måde udskyder De skatten et år.«?»

Begrundelse

Som bekendt har Nationalbanken henstillet til pengeinstitutterne, at de ikke indgik i arrangementer, der udelukkende havde til formål at lave skattearbitrage.

Nu annoncerer Baltica Bank åbenlyst med et sådant arrangement, hvor renteindtægten først tilskrives den 2. januar – mod normalt den 31. december – således at renteindtægten først skal beskattes i det nye år hos personer og andre, der beskattes efter det såkaldte forfaldsprincip.

Hvis regeringen og/eller Nationalbanken ikke foretager noget i anledning af Balticas initiativ, må man forvente, at andre pengeinstitutter følger efter af hensyn til konkurrencesituationen. Al erfaring viser desværre, at sådanne skattefiduser breder sig som pest, hvis de ikke straks stoppes.

Svar (10/4 87):

Økonomiministeren (Anders Andersen):

Der henvises til ministeren for skatter og afgifters besvarelse af spørgsmål nr. S 967.

Spm. nr. S 967

Til *ministeren for skatter og afgifter* (30/3 87) af:

Thoft (SF):

»Hvad vil ministeren foretage i anledning af, at den nye Baltica Bank reklamerer efter indskud og bl.a. bringer følgende i avisannoncer og reklamer: »Renten tilskrives kontoen hver den 2. januar. På den måde udskyder De skatten i et år.«?»

Begrundelse

Efter de nugældende skatteregler skal renteindtægten hos personer og lignende først medregnes ved forfald, dvs. når renten tilskrives. Denne regel er begrundet i praktiske hensyn og medfører normalt ikke de store forskydninger i beskatningen for bank- og sparekasseindskud, da pengeinstitutterne for næsten alle konti må tilskrive renten den 31. december.

Den nye Baltica Bank reklamerer imidlertid nu efter indskud til høj rente, bl.a. med det ovenfor citerede.

Baltica Banks påhit betyder, at renteindtægten skattemæssigt forskydes et år. I disse år vil skatteydere, der er under overgangsordningen for positiv kapitalindkomst i skattereformen, ikke alene få udskudt skatten et år, men kan også opnå lavere beskatning.

Foretages der ikke noget fra regeringen i anledning af Balticas seneste initiativ, vil man kunne forvente, at andre pengeinstitutter følger efter af hensyn til konkurrencen.

Al erfaring siger desværre, at sådanne skattefiduser breder sig som pest, hvis de ikke straks stoppes.

Svar (10/4 87):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Det er over for mig oplyst, at indskud på de pågældende konti i Baltica Bank har kunnet foretages siden februar 1987. Rentetilskrivningen sker én gang årligt, den 2. januar. Det er endvidere oplyst, at disse indskudskonti fortrinsvis benyttes af »småspare-re« (indskud i størrelsesordenen 25.000 kr.).

Anvendelsen af forfaldstidspunktet som kriterium for, hvornår renter beskattes, fører til, at renter, der tilskrives de pågældende indskudskonti den 2. januar, først kommer til beskatning året efter, at de er påløbet.

Spørgeren peger på, at skatteydere, som har oprettet en sådan konto, og som er under overgangsordningen for positiv kapitalindkomst i skattereformen, herved ikke alene får udskudt skatten et år, men også opnår en lavere beskatning.

Efter min opfattelse er der tale om forholdsvist få skatteydere, der på denne måde vil kunne opnå en skattebesparelse. Det gælder personer, som i 1987 har en positiv kapitalindkomst på over 60.000 kr. Efter overgangsreglerne i skattereformen kan højst 60.000 kr. beskattes som kapitalindkomst i 1987. Kommer et overskydende beløb først til beskatning i 1988, hvor 85.000 kr. kan beskattes som kapitalindkomst, kan der højst opnås en skattebesparelse på 12 pct. af 25.000 kr. Det svarer til differencen mellem beskatningsprocenterne for personlig indkomst og kapitalindkomst.

Helårlig rentetermin med rentetilskrivning i begyndelsen af kalenderåret er ikke noget usædvanligt fænomen i det danske finansielle system. En tilsvarende skattebesparelse kan således også opnås derved, at disse skatteydere i stedet investerer i statsobligationer, hvor rentekuponen forfalder i januar måned.

Endelig skal man være opmærksom på, at reglerne om forbrugsrenteafgift kan gøre det ufordelagtigt at få udskudt renteindtægts beskatningstidspunkt. Renteindtægten vil i så fald ikke kunne bringes til modregning i indkomstårets afgiftspligtige forbrugsrenter.

På den baggrund finder jeg ikke, at der er grund til at foretage noget i anledning af Baltica Banks nye indskudskonti. Jeg kan tilføje, at Nationalbanken over for økonomiministeren har oplyst, at Nationalbanken ikke finder, at den annoncerede rentetilskrivning er i strid med Nationalbankens henstilling.

Bilag

Økonomiministeriet
Slotsholmsgade 12
1216 København K
7. april 1987

Til brug for besvarelsen af folketingsspørgsmål nr. S 966 og S 967 skal Nationalbanken udtale følgende:

Helårlig rentetermin med rentetilskrivning i begyndelsen af kalenderåret er ikke noget

[Ministeren for skatter og afgifter]

usædvanligt fænomen i det danske finansielle system. En række statslån har således helårlig rentekupon pr. 15. januar og stiller dermed obligationsejeren skattemæssigt omtrent ligesom indskyderen på en bankkonto med renttilskrivning pr. 2. januar, bortset fra eventuel skattefri kursgevinst på statspapiret.

På denne baggrund ses den af Baltica Bank annoncerede renttilskrivning ikke at være i strid med Nationalbankens henstilling.

Med venlig hilsen
DANMARKS NATIONALBANK

Torben Gersfelt

/Hugo Frey Jensen

Spm. nr. S 969

Til *ministeren for skatter og afgifter* (30/3 87) af:

Carsten Andersen (SF):

»Vil ministeren oplyse, om der ikke er nogen undtagelsesbestemmelser for folkevalgte i fagforeninger, der f.eks. er valgt til sekretær på grund af deres lokale indsats som tillidskvinde/-mand, fra reglen om, at fradraget for dobbelt husførelse kun kan vare 24 måneder?«

Begrundelse

Det virker urimeligt, at folkevalgte skal opgive deres tilknytning til den opstillingsforening/-kreds, som forårsager, at de skal udøve tillidsfunktionen et andet sted i landet. F.eks. bliver en tillidsperson i Horsens valgt til forbundssekretær og skal udøve sin funktion i København og må derfor 5 af ugens dage bo i København. Efter 24 måneder meddeler skattevæsenet, at det nu betragter tillidspersonens ophold i København som permanent, hvorfor der ikke længere kan ske fradrag for dobbelt husførelse. Men hvis tillidspersonen opgiver sit tilknytningsforhold til Horsens, vil valggrundlaget for f.eks. forbundssekretærposten jo ryge og vedkommende derefter faktisk blive arbejdsløs.

Svar (10/4 87):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

Udgifter, der anvendes til skatteyderens eget eller familiens underhold som f.eks. udgifter til kost og logi, er normalt ikke fradragsberettigede. Disse udgifter er typiske privatudgifter, der ikke kan trækkes fra ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst. I særlige tilfælde kan de nævnte udgifter dog have en så direkte forbindelse med indkomsterhvervelsen, at der anerkendes et fradrag for udgifterne. Det er på baggrund heraf, at adgangen til fradrag for dobbelt husførelse skal ses.

Forudsætningen for, at udgifter til dobbelt husførelse er fradragsberettigede, er bl.a., at der er tale om et midlertidigt fravær fra hjemmet, der er begrundet i erhvervsmæssige forhold. Hvis fraværet varer mere end 2 år, er udgifterne ikke fradragsberettigede. Baggrunden for, at der er fastsat denne tidsmæssige grænse på 2 år, er, at udgifter til kost og logi er typiske privatudgifter. Hvis der ikke var en sådan grænse, kunne man risikere, at der via fradragsadgangen for dobbelt husførelse kunne opnås fradrag for udgifter, der normalt er indkomstopgørelsen uvedkommende. I øvrigt gælder der en formodning for, at et fravær, der varer mere end 2 år, er blevet et permanent fravær fra hjemmet.

Jeg anser det for nødvendigt at opretholde den tidsmæssige grænse på 2 år, selv om det er varetagelse af et folkevalgt fagforeningshverv, der er årsag til det midlertidige fravær fra hjemmet. Jeg finder det således ikke rimeligt, at de gunstige regler for dobbelt husførelse kan anvendes i perioder på mere end 2 år. På denne måde kunne der opnås utilsigtede fradrag for private udgifter. Det må i øvrigt antages, at personer, der ansættes eller vælges for perioder ud over 2 år, ikke har behov for særlig skattemæssig begunstiggelse af udgifter til dobbelt husførelse.

Spm. nr. S 972

Til *boligministeren* (30/3 87) af:

Lissa Mathiasen (S):

»Hvilke initiativer har ministeren taget for at medvirke til større klarhed om retstilstanden vedrørende opkrævning af afgifter m.v. hos lejere i forhold til lejelovens afgrænsning af, hvilke ydelser der kan opkræves som pligtige ydelser i lejeforholdet?«

Begrundelse

[Lissa Mathiasen]

I sit svar af 12. marts 1987 på spørgsmål nr. S 782 stillet af Poulsgaard beskriver ministeren den gældende retstilstand på lejelovs-området for så vidt angår hjemmelen til at opkræve forskellige afgifter af licenslignende karakter m.v. hos lejere.

Ministeren konkluderer, at retstilstanden er uklar, og at en endelig afgørelse henhører under domstolene.

Imidlertid anfører ministeren, at der er taget initiativer til at medvirke til, at der skabes større klarhed på området, og på denne baggrund ønsker spørgeren oplyst, hvilke initiativer ministeren refererer til, og om der er andre, lignende initiativer i vente.

Svar (6/4 87):

Boligministeren (Thor Pedersen):

Efter en nøjere vurdering af Boligministeriets lovgivning om disse forhold er min konklusion, at der ikke er hjemmel til over huslejen kollektivt at opkræve licenser og betaling for ophavsrettigheder, bidrag til fællesdekoder og andre licenslignende afgifter.

På denne baggrund ser jeg ikke noget behov for at tage yderligere initiativer på Boligministeriets område.

Spm. nr. S 973

Til *boligministeren* (30/3 87) af:

Pelle Voigt (SF):

»Vil ministeren foranstalte en undersøgelse af boligselskabet Lejerbos udlejningspraksis på baggrund af de bemærkninger, som selskabets administrerende direktør er citeret for i Ekstra Bladet den 30. marts 1987?«

Begrundelse

Det virker fuldstændig horribelt, hvis et boligselskab med andel i den almennyttige kvote driver en udlejningspraksis, hvor udlejningsmassen anvendes som en godtepose, der åbnes og lukkes for journalister alt efter, hvad de finder på at skrive i deres aviser.

Det kan hverken være et rimeligt eller et lovligt kriterium for tildeling af almennyttige boliger, der jo dog opføres og modtager offentlig støtte af hensyn til samfundets socialt svage stillede.

Foreløbigt svar (6/4 87):

Boligministeren (Thor Pedersen):

Jeg kan vedrørende det stillede spørgsmål oplyse, at jeg allerede den 27. marts 1987 bad Boligstyrelsen om at indhente en udtalelse fra Københavns Kommune – efter forud indhentet erklæring fra Lejerbo – om boligforeningens udlejningspraksis i det byggeri på Christianshavn, som var omtalt samme dag i Ekstra Bladet.

Når denne udtalelse foreligger, vil jeg vende tilbage til spørgsmålet.

Spm. nr. S 974

Til *miljøministeren* (31/3 87) af:

Albrechtsen (VS):

»Vil ministeren på baggrund af meldingen om et nyt voldsomt iltsvind i Kattegat gennemføre en hurtig undersøgelse med henblik på, inden miljøudvalget afgiver beretning, at få afklaret, om situationen er endnu mere katastrofal end hidtil antaget?«

Begrundelse

Folketinget vedtog den 18. februar 1987 en temmelig vag dagsorden om havmiljøhandlingsplanen, en dagsorden, der udskød det afgørende spørgsmål om indførelse af afgift på kunstgødning helt indtil 1990.

Man må imidlertid gå ud fra, at de ansvarlige for denne dagsorden, Det Radikale Venstre, Socialdemokratiet og SF, vedtog den på baggrund af det kendskab til situationen, som vi havde dengang, selv om det nu ikke berettigede til en sådan udsættelse.

Hvis det nu på baggrund af de nye meldinger fra Kattegat ligger klart, at situationen er endnu mere katastrofal end hidtil antaget, må man gå ud fra, at flertallet igen vil overveje at indføre kunstgødningsafgift med det samme med virkning for 1988. Gennemførelsen af et hurtigt fald i landbrugets forbrug af kunstgødning og importerede foderstoffer er det eneste middel, som meget hurtigt og med stor sikkerhed kan nedbringe forureningen med kvælstof i de danske farvande.

Når der kommer indberetninger om iltsvind og døde fisk fra Nordsjællands kyst på dette tidspunkt af året, tyder det på, at situationen er alvorligt forværret endog i forhold til den situation, der eksisterede i efteråret 1986, hvor de døde hummere for alvor fik gang i debatten.

Svar (8/4 87):

Miljøministeren (Chr. Christensen):

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der har svaret følgende, hvortil jeg kan henholde mig:

»Fiskerne fra Odden og Hundested har i sidste halvdel af marts i år lejlighedsvis fanget døde fisk og observeret døde bunddyr langs Sjællands nordkyst fra Tisvilde til Sjællands Odde. De døde fisk er fortrinsvis fanget inden for nogle få kilometer fra land på vanddybder fra 3 til 15 m.

Dette blev af fiskerne fra Hundested den 25. marts indberettet til Miljøstyrelsens Havforureningslaboratorium, som underrettede Frederiksborg og Vestsjællands Amtskommuner, der er recipientansvarlige for de nævnte kystområder. Desuden blev Miljøstyrelsen og institutioner under Fiskeriministeriet underrettet.

Ved målinger konstaterede Frederiksborg Amtskommune både den 27. og den 30. marts kraftigt iltsvind i dele af det af Hundestedfiskerne angivne område. På foranledning af Fiskeriministeriet og Havforureningslaboratoriet undersøgte Fiskepatologisk Laboratorium fiskene og konstaterede, at de var døde ved kvælning på grund af iltmangel. Havforureningslaboratoriet undersøgte en planktonprøve indsamlet af Frederiksborg Amtskommune og fandt hverken giftige eller for årstiden unormale arter af planktonalger.

Frederiksborg Amtskommune påtænker nye undersøgelser i området i ugen fra 6. til 10. april.

I marts måned er iltindholdet i Kattegats bundvand normalt højt. På togter 16.-18. og 30. marts konstaterede Havforureningslaboratoriet intet iltsvind i det åbne sydlige Kattegat, men de fundne værdier var generelt lidt lavere end tidligere observeret i området på denne årstid.

Den 2. april undersøgte Havforureningslaboratoriet iltforholdene og bunddyrene på 9-12 meters dybde i området fra Hundested til Liseleje og konstaterede, at der her ikke mere var iltsvind, samt at bunddyrene var levende. Dette udelukker ikke, at der stadig kunne være iltsvind om natten eller en skadet bundfauna på lavere vanddybde nærmere kysten, hvor skibet ikke kunne gå ind.

Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser undersøgte 3.-4. april iltforholdene i det syd-

lige Kattegat og fandt relativt lave iltindhold (ca. 40 pct. iltmætning) i områder fra Hundested til Sjællands Odde ud til ca. 5 km fra kysten.

Det er Havforureningslaboratoriets vurdering, at det lokale iltsvind langs Sjællands nordkyst er forårsaget af en kombination af flere faktorer. Iltsvindet forekommer på et tidspunkt, hvor planteplanktonets normale store forårsproduktion netop er ved at være overstået. Derved er der tilført bundvandet iltforbrugende organisk stof. Samtidig har det langvarige isdække formindsket omrøringen i vandet og dermed tilførslen af ilt til bundvandet. En periode med sydlig vind har yderligere nedsat vandomrøringen i det iltsvindsrante område.

De stigende koncentrationer af næringssalte, især kvælstof, i Kattegat har imidlertid medført, at planktonalgernes forårsproduktion i dag er større end tidligere, hvilket medfører et forøget iltforbrug. Det er derfor Havforureningslaboratoriets vurdering, at iltsvindet enten ikke var forekommet eller havde været mindre alvorligt ved en lavere næringssaltbelastning.«

Spm. nr. S 976

Til *ministeren for skatter og afgifter* (31/3 87) af:

Thoft (SF):

»Kan ministeren bekræfte, at køber man en udlejningsbolig eller et sommerhus, der udlejes i Spanien, kan man i sin danske indkomst fratække renteudgifterne herpå (uden kartoffelafgift), mens lejeindtægterne ifølge dobbeltbeskatningsoverenskomsten med Spanien beskattes i Spanien med kun 18 pct., og kan ministeren oplyse, i hvilket omfang denne type skatteunddragelse rammes af regeringens skatteflugtsforslag?«

Svar (10/4 87):

Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):

I Danmark anvendes globalindkomstprincippet ved opgørelsen af den skattepligtige indkomst her til landet. Dette betyder bl.a., at også indkomst i udlandet påvirker den skattepligtige danske indkomst.

Ved køb af fast ejendom i udlandet er det derfor de danske regler for opgørelsen af den

[Ministeren for skatter og afgifter]

skattepligtige indkomst og formue, som skal anvendes.

Er der tale om en ejendom, der udelukkende anvendes erhvervs-mæssigt, skal den skattepligtige ud over opgørelsen af den skattepligtige almindelige indkomst til den personlige indkomst henføre lejeindtægter og anden indkomst fra selve udlejningen. I den personlige indkomst kan fradrages driftsudgifter, herunder også ejendomsskatter betalt i udlandet.

Renteindtægter og -udgifter skal henføres til kapitalindkomsten.

Den skattepligtige kan eventuelt i stedet vælge at anvende virksomhedsordningen.

I den skattepligtige formue medregnes en kontantværdi ansat efter ejendommens omsætningsværdi i vedkommende land. Den fremkomne værdi reduceres med kontantværdien af eventuelle hæftelser på ejendommen. Endvidere kan der ske en reduktion af ejendommens værdi med den afgift, der eventuelt måtte blive forlangt i tilfælde af ejendommens salg.

Med hensyn til renteudgifterne i forbindelse med den udenlandske ejendom omfattes disse af loven om afgift af renter af forbrugs-lån. Opmærksomheden henledes her på denne lovs § 3, stk. 4, nr. 3, hvori det bl.a. er anført, at for at en renteudgift skal kunne nedsætte beregningsgrundlaget for afgiften, skal den vedrøre et lån, som er tinglyst med pant i den faste ejendom. Tinglysning af pant i fast ejendom kræver imidlertid, at ejendommen er beliggende i Danmark.

Hvis Danmark har indgået en dobbeltbeskatningsoverenskomst med den stat, hvori ejendommen er beliggende, vil denne overenskomst sædvanligvis også indeholde en bestemmelse, som sikrer, at der ikke sker dobbeltbeskatning med hensyn til indkomsterne m.v. fra ejendommen. Bestemmelsen vil typisk være udformet i overensstemmelse med den modeloverenskomst, som er udarbejdet af OECD-landene i fællesskab. Efter denne modeloverenskomst kan det land, som den faste ejendom er beliggende i, altid beskattes indkomst fra enhver form for benyttelse af ejendommen. Opstår der som følge heraf en dobbeltbeskatning, skal den stat, hvor ejeren af ejendommen er bosiddende, give lempelse.

I spørgsmålet henvises til en ejendom beliggende i Spanien. Danmark har indgået en

dobbeltbeskatningsaftale med Spanien, der med hensyn til beskatningen af indkomst af fast ejendom følger princippet angivet i OECD-modellen. Det betyder, at ejendommens ejer er begrænset skattepligtig i Spanien af indtægterne fra ejendommen. Indkomstskatten i Spanien for begrænset skattepligtige udgør efter de senest foreliggende oplysninger 18 pct. Hertil kommer ejendoms-skatter og eventuelt andre lokale skatter.

Lempelse af dobbeltbeskatningen af ejendomsindtægterne sker efter nyekseptionsprincippet i den dansk-spanske dobbeltbeskatningsoverenskomst for en person, som er hjemmehørende i Danmark. Det betyder, at indkomsten fra Spanien indgår i den danske indkomst som beskrevet ovenfor, men at der herefter fradrages den beregnede skat, som forholdsmæssigt falder på den spanske indkomst.

Lempelsesberegninger foretages kun, hvis der foreligger en positiv nettoindkomst fra Spanien opgjort efter danske regler. Den positive spanske indkomst skal derfor i forbindelse med lempelsesberegningen reduceres med samtlige de udgifter, som kan henføres til erhvervelsen af pågældende indkomst, herunder de renteudgifter, der kan henføres til den spanske ejendom.

Lempelsen foretages separat for hver indkomstskatteart.

Da personen, som ejer ejendommen i Spanien, er hjemmehørende her i landet, berøres den pågældende ikke af de lovforslag vedrørende skatteflugt, som er fremsat som et led i skattereformaftalen.

Spm. nr. S 977

Til *ministeren for offentlige arbejder* (31/3 87) af:

Stillinger (SF):

»Vil ministeren sikre, at ombygningen af de gamle DSB-færger mellem Kalundborg og Århus, »Prinsesse Anne Marie« og »Prinsesse Elisabeth«, kommer til at foregå på danske værfter, samt oplyse, om DSB har ændret praksis med hensyn til kontraktudformningen i forbindelse med licitationen af ombygningen af ovennævnte færger, jf. Søfart nr. 13, 1983?«

Svar (8/4 87):

Ministeren for offentlige arbejder (Nør Christensen):

DSB har traditionelt fået bygget sine færger på danske værfter, ligesom større ombygninger af DSB-færger hidtil er blevet foretaget på danske værfter. Dette er ofte sket i sammenhæng med skiftende regeringers almindelige ønske om at støtte danske værfter.

Som følge af den faldende aktivitet i den danske værftsindustri har DSB i den seneste tid ved større fæргеordrer tillige ladet indhente tilbud fra udenlandske værfter.

Ved ombygningen af Prinsessefærgerne til indsættelse på Helsingør-Helsingborg-overfarten har DSB derfor også indhentet tilbud fra udenlandske værfter.

Ved sammenligning af de modtagne tilbud ses det, at tilbudene på færgerne fra det billigste tyske værft, Howalds-Werft i Kiel, ligger 21 mill. kr. under det beløb, der bliver tale om, hvis danske værfter vælges. Der er tale om en merpris på næsten 50 pct. på de danske værfter.

Ved senere forhandling har Howalds-Werft yderligere sænket prisen for færge nr. 2 med 400.000 DM. Hertil kommer, at det tyske værft kan levere begge færger sidst i maj som ønsket af DSB, mens de danske værfter først kan levere 1 måned senere. Desuden tilbyder det tyske værft kompensationskøb i form af danske industriprodukter.

Hvad angår kontraktudformningen, er der ikke sket ændringer for større ombygninger, idet tilsvarende betingelser blev anvendt ved ombygningen af DanLink-færgerne »Tre-kroner« på Nakskov Skibsværft.

De danske værfter har imidlertid ikke villet acceptere DSBs betingelser i den foreliggende situation i modsætning til de tyske værfter.

På denne baggrund og ikke mindst af hensyn til at sikre DSB rimelige vilkår ved fremtidige fæргеordrer har regeringen besluttet, at ombygningen af begge de to Prinsessefærger placeres på Howalds-Werft i Kiel. Den første, »Prinsesse Anne Marie«, er allerede afgået, og den anden, »Prinsesse Elisabeth«, kan ankomme til værftet søndag den 12. april 1987.

Spm. nr. S 982

Til fiskeriministeren (1/4 87) af:

Gade (SF):

»Vil ministeren sikre, at der i samarbejde med Miljøministeriet opbygges en flyovervågningstjeneste, der både varetager miljømæssige overvågningsopgaver og fiskeriinspektionsopgaver?«

Begrundelse

Det er spørgerens opfattelse, at det er nødvendigt at opbygge en flyovervågning, der både kan foretage fiskeriinspektion og miljøovervågning. Derfor ønsker spørgeren klarhed over, om det også er fiskeriministerens opfattelse, og om det vil være en del af Fiskeriministeriets plan for en effektivisering af fiskeriinspektionen.

Svar (8/4 87):

Fiskeriministeren (Gammelgaard):

Det har været overvejet, hvorvidt der kan etableres flyovervågning som et supplement til den nuværende søværts og landværts fiskerikontrol. Det er herunder blevet vurderet, om man i samarbejde med andre myndigheder, f.eks. Miljøministeriet, kunne etablere et forsøg med flyovervågning.

Jeg har som bekendt allerede givet tilsagn om at gennemføre en modernisering af den nuværende fiskerikontrol. Jeg finder det derfor for nærværende mest hensigtsmæssigt at koncentrere indsatsen om denne opgave frem for at tage nye initiativer.

Spm. nr. S 984

Til udenrigsministeren (1/4 87) af:

Riishøj (SF):

»Ved hvilke lejligheder har udenrigsministeren i overensstemmelse med den af Folketinget den 7. november 1985 vedtagne dagsorden opfordret USA til at ændre sin politik over for landene i Centralamerika?«

Begrundelse

Den 7. november 1985 (forespørgsel nr. F 6) vedtog Folketinget en dagsorden om Mellemamerika, hvor udenrigsministeren blev opfordret til klart at sige fra over for USAs Mellemamerikapolitik.

Gennem spørgsmålet ønskes klarhed over, hvordan og ved hvilke lejligheder udenrigs-

[Riishøj]

ministeren har opfyldt den af Folketinget vedtagne dagsorden, herunder først og fremmest i relation til USAs politik over for Nicaragua, der var det vigtigste emne under Mellemerikadebatten.

Svar (8/4 87):

Udenrigsministeren (Ellemann-Jensen):

Jeg har ved en række lejligheder redegjort for Danmarks Mellemerikapolitik, senest under udenrigsministermødet i Guatemala den 9.-11. februar 1987 mellem EF-landene, de mellemerikanske lande og Contadoralandene.

I flere svar på lignende spørgsmål i Folketinget, senest spørgsmål nr. S 295 af 15. november 1985, har regeringen præciseret, hvorledes samtlige interesser i konflikten, herunder USA, holdes orienteret om den danske holdning.

Spm. nr. S 985

Til *justitsministeren (2/4 87)* af:

Henning Rasmussen (S):

»Hvilke planer har ministeren med hensyn til at forbedre de meget utilfredsstillende forhold for politiet og dommerembedet i Varde?«

Begrundelse

Politiet i Varde flyttede i 1953 ind i et tidligere hotel, opført i 1906. Antallet af ansatte var dengang omkring 40.

I dag nærmer antallet af ansatte sig 70, og pladsforholdene er meget trange og uhenigtsmæssige både for de ansatte og publikum.

Man har lokalt undersøgt mulighederne for en udvidelse, men det er udelukket på grund af det meget lille areal, der er til rådighed, også selv om man køber en nabogrund.

Derfor har man undersøgt mulighederne for at købe en byggegrund. En sådan velbeliggende grund kan erhverves af kommunen.

Politimesteren har derfor spurgt, om Justitsministeriet er indstillet på at søge bevilling til at bygge en ny politigård til erstatning for den nuværende meget utidssvarende.

En lignende henvendelse til Justitsministeriet med tilsvarende begrundelse er fremsendt fra dommeren i Varde.

Svar (8/4 87):

Justitsministeren (Ninn-Hansen):

Justitsministeriet har gennem rigspolitechefen modtaget henvendelser fra såvel dommeren som politimesteren i Varde vedrørende de bygningsmæssige forhold for henholdsvis retten og politiet.

Det fremgår af henvendelserne, at Varde Kommune agter at tilbyde Justitsministeriet en grund beliggende øst for Bytoften i Varde over for en kommunal administrationsbygning.

Efter at Justitsministeriet havde modtaget rigspolitechefens skrivelse, blev det af politimesteren over for Justitsministeriet oplyst, at Justitsministeriet ville modtage mere konkret materiale om sagen fra Varde Kommune.

Det er nu over for ministeriet oplyst, at materialet forventes fremsendt inden for kort tid.

Når ministeriet har modtaget det omhandlede materiale, vil repræsentanter for ministeriet og rigspolitechefembedet besigtige forholdene med henblik på afklaring af mulighederne for en mere langsigtet løsning af lokaleproblemerne for såvel retten som politiet.

Spm. nr. S 986

Til *ministeren for nordiske anliggender (2/4 87)* af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Findes der planer for, hvordan det sikres, at nordiske konventioner, handlingsplaner, samarbejdsaftaler, rekommandationer m.v. ikke overtrædes i forbindelse med vedtagelse af regler vedrørende det indre marked i EF?«

Begrundelse

Danmark har ved indgåelse af aftaler mellem de nordiske lande bundet sig i forskellige sammenhænge. Nævnes kan sprogkonventionen, aftalen om anerkendelse af forskellige uddannelser, arbejdstagernes sociale sikring, miljøbeskyttelsesaftalen og aftalen om

[Lilli Gyldenkilde]

samarbejde på transport- og kommunikationsområdet.

Det er vigtigt at fastholde disse aftaler og gerne udbygge dem med flere.

Gennemførelsen af planerne om det indre marked i EF skal naturligvis gøres på en måde, der sikrer, at det nordiske samarbejde ikke skades eller sættes i stå.

Ifølge samtaler i de forskellige nordiske lande, som markedsudvalgets underudvalg har været på rejse til, er det fremgået, at der selvfølgelig i vid udstrækning skal ske orientering af de øvrige nordiske lande, inden der indgås nye aftaler i EF.

Spørgeren mener ikke, dette er nok til at sikre, at det ikke kommer til at gå, som det er gået på støjniveauområdet, hvor Danmark på visse maskiner har sagt ja til et støjniveau på 92 decibel, hvor det danske krav ellers er 90 decibel. Grænsen i Finland, Sverige og Norge er 85 decibel.

Svar (8/4 87):

Ministeren for nordiske anliggender (Chr. Christensen):

Som bekendt har der siden 1973 eksisteret en informationsprocedure mellem Danmark og de øvrige nordiske lande med henblik på dels at holde de nordiske lande orienteret om udviklingen i EF, dels at sikre, at der ikke opstår konflikter mellem fremskridtene i det nordiske samarbejde og vedtagelser i EF.

Som en udbygning af denne ordning har regeringen på baggrund af markedsudvalgets beretning af 14. november 1986 tilbudt uformelle konsultationer vedrørende forslag om det indre marked og miljøet. Norge, Sverige og Finland har taget imod tilbudet, og de nærmere retningslinjer for konsultationerne er ved at blive aftalt med de enkelte nordiske lande.

Det nordiske samarbejdsprogram om afskaffelse af handelshindringer i Norden med udgangspunkt i bestræbelserne for at virkeliggøre »Norden som hjemmemarked« blev vedtaget af Nordisk Ministerråd den 27. februar 1987 efter at være rekommanderet af Nordisk Råd. I samarbejdsprogrammet fremhæves nødvendigheden af, at det nordiske samarbejde om fjernelse af handelshindringer i videst muligt omfang foregår i overensstemmelse med det tilsvarende internationale

og europæiske samarbejde, og af at udnytte resultaterne af dette.

I det nordiske samarbejde går man som hovedregel ud fra, at kravene til sikkerhed, sundhed, miljø- og forbrugerbeskyttelse er ligeværdige i de nordiske lande, hvorfor det er muligt at bygge på princippet om gensidig anerkendelse af prøvningsresultater og godkendelse af varer. Herved mindskes risikoen for konflikt med EF, hvor metoden til afskaffelse af tekniske handelshindringer i reglen er harmonisering af forskrifter.

Selvsagt kan der i konkrete tilfælde opstå situationer, hvor forslag i EF strider mod nordiske aftaler. Et sådant tilfælde er direktivforslaget om lempelse af grænsekontrol ved Fællesskabets indre grænser, der på nogle punkter strider mod Danmarks forpligtelser over for den nordiske paskontroloverenskomst. Man har fra dansk side arbejdet for, at uoverensstemmelserne fjernes. De seneste formandskaber og EF-Kommissionen har udfoldet bestræbelser i så henseende, ligesom de øvrige nordiske lande har vist interesse for nærmere drøftelser, uden at der dog endnu er opnået konkrete resultater.

Det er regeringens holdning, at hvis der skulle vise sig enighed blandt de øvrige medlemslande om at vedtage direktivet med en generel undtagelse for Danmark, vil man ikke modsætte sig en sådan løsning, idet det afgørende er hensynet til opretholdelsen af den nordiske overenskomst.

Der er ingen tvivl om, at det er i såvel EF-landenes som i de nordiske landes interesse, at virkeliggørelsen af det indre marked ikke skaber problemer mellem de to grupper, men at fordelene ved et stort, frit marked tværtimod udstrækkes til den bredere kreds af lande. Der er derfor klare tendenser til, at det nordiske samarbejde på dette område snarere end at svækkes vil blive intensiveret i de kommende år.

Spm. nr. S 988

Til *ministeren for kulturelle anliggender* (3/4 87) af:

Ingerlise Koefoed (SF):

»Vil ministeren oplyse, hvorledes den fortsatte udgivelse af nationalbibliografien vil være sikret, samt om der er indgået en aftale imellem staten og Bibliotekscentralen om

[Ingerlise Koefoed]

produktionen af dele af nationalbibliografien?»

Begrundelse

Udgivelse af nationalbibliografien blev i 1987 sikret ved, at der i forbindelse med udarbejdelse af forslag til finansloven blev foretaget besparelser på andre bibliotekskonti i en størrelsesorden af godt 600.000 kr. til regulering af bevilling for nationalbibliografien. Sådant som situationen på biblioteksområdet er, vil der imidlertid næppe fremover være mulighed for at skaffe ekstra bevillinger på denne måde. Man må derfor imødesee, at nationalbibliografien kan løbe ind i betydelige finansieringsproblemer. Disse problemer vil næppe blive mindre i betragtning af den voksende strøm af informationer, som skal optages. Det er også vanskeligt at forestille sig, at det kan lykkes ministeriet at rationalisere sig ud af problemet.

Efter aftalen skulle dele af nationalbibliografien produceres af Bibliotekscentralen. Der er imidlertid, så vidt spørgeren er orienteret, endnu ikke indgået en aftale mellem staten og Bibliotekscentralen, selv om en afslutning på forhandlingerne har været bebudet i det sidste års tid.

Svar (10/4 87):

Ministeren for kulturelle anliggender (H. P. Clausen):

Problemet med de manglende 600.000 kr. til nationalbibliografien var en engangsførelse i 1987.

De besvarede beløb vil ved udarbejdelsen af finanslovsforslag 1988 blive søgt tilbageført til de berørte bibliotekskonti. Det er ministeriets opfattelse, at den fortsatte udgivelse af nationalbibliografien vil være sikret med den på finanslov 1987 forhøjede bevilling og de årlige reguleringer heraf fra 1988 og fremefter.

Den omtalte aftale mellem Bibliotekscentralen og staten er ikke indgået formelt, da aftalegrundlaget endnu ikke er tilstrækkeligt belyst. Jeg kan dog oplyse, at Bibliotekscentralen som hidtil producerer dele af nationalbibliografien på grundlag af de midler, som overføres til Bibliotekscentralen på tilskudskonto § 21.02.05.52.05.

Supplerende besvarelse af skriftligt besvarede spørgsmål:

Ad spm. nr. S 536

Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):

Fra arbejdsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Lilli Gyldenkilde (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende foran, sp. 6921, var sålydende:

Til *arbejdsministeren* (21/1 87) af:

Lilli Gyldenkilde (SF):

»Vil ministeren ændre den bestemmelse, der ligger til grund for Arbejdsdirektoratets fortolkning af dagpengereglerne, som indebærer, at ledige kvinder, der bruger lidt af deres tid til at medvirke i samtaler med daginstitutionspersonale over en kop kaffe, skal fratrækkes dagpenge herfor?«

Supplerende besvarelse (3/4 87):

Arbejdsministeren (Henning Dyremose):

I fortsættelse af mit foreløbige svar den 2. februar 1987 kan jeg oplyse, at direktoratet har modtaget en nærmere redegørelse fra Københavns Kommune for det i kommunens social- og sundhedsplan for 1987-90 kort omtalte forsøgsprojekt med tilbud til forældre om at komme i daginstitutionen sammen med deres barn.

Direktoratet har på det grundlag foretaget en ny vurdering af sagen.

Direktoratet har herefter meddelt mig, at det finder, at der ikke skal ske fradrag ved udbetaling af dagpenge til ledige, der benytter kommunens tilbud i forsøgsprojektet.

Under forudsætning af, at den ledige i øvrigt opfylder de almindelige betingelser i arbejdsløshedsforsikringsloven, vil retten til dagpenge eller dagpengeudbetalingen ikke blive påvirket af, at den ledige deltager i forsøgsprojektet.

Jeg kan derfor meddele, at der ikke er behov for at ændre ved regler inden for lovgivningen om arbejdsløshedsforsikring for at gøre det muligt for modtagere af arbejdsløshedsdagpenge at deltage i Københavns Kommunes iværksatte forsøg, der kan styrke forældre-barn-relationerne.

Ad spm. nr. S 870**Tredje næstformand (Lilli Gyldenkilde):**

Fra indenrigsministeren er modtaget supplerende besvarelse af et af medlem af Folketinget Birthe Hansen (SF) stillet spørgsmål.

Spørgsmålet, der sammen med begrundelsen og den foreløbige besvarelse er optaget i Folketingstidende foran, sp. 9477, var sålydende:

Til indenrigsministeren (13/3 87) af:

Birthe Hansen (SF):

»Finder ministeren ikke, at den behandling, et vietnamesisk ægtepar har været udsat for fra Hvidovre Hospitals side, er groft diskriminerende?«

Supplerende svar (1/4 87):

Indenrigsministeren (Enggaard):

I forlængelse af den foreløbige besvarelse af spørgsmålet af 18. marts 1987 har Københavns Magistrats 2. afdeling over for Indenrigsministeriet oplyst, at det pågældende par i 1980 henvendte sig til gynækologisk-obstetrisk afdeling på Hvidovre Hospital på grund af barnløshed. Hospitalet forsøgte behandling heraf, men uden resultat.

Herefter sendte parrets praktiserende læge på ny en henvisning til Hvidovre Hospital i 1985 om heterolog insemination (befrugtning med sæd fra donor), på hvilken gynækologisk afdeling gav afslag i en skrivelse til parrets læge. Afslaget var bl.a. begrundet med, at afdelingen i det konkrete tilfælde måtte nære tvivl om, hvorvidt parret – på grund af deres fremmede miljø – ville forstå de etiske og andre aspekter af inseminationen.

Afdelingen har efterfølgende givet udtryk for, at afslaget hverken var begrundet i en racistisk eller diskriminerende indstilling over for indvandrere.

Magistraten har tilsluttet sig afdelingens opfattelse af, at det forud for en heterolog insemination er nødvendigt med en meget grundig drøftelse med parret, især om sagens etiske aspekter, idet det må anses for nødvendigt at tage hensyn til de leveforhold m.m., som det kommende barn vil vokse op under, og at der, forinden en insemination forsøges, må være fuld sikkerhed for, at parret har forstået betydningen heraf.

Afdelingens afgørelse i det konkrete tilfælde kan derfor efter magistratens opfattelse ikke tages som udtryk for diskrimination over for indvandrere.

Magistraten har dog samtidig tilkendegivet, at man ville have fundet det rettest, om afdelingen ved den fornede henvendelse i 1985 havde foretaget en nærmere undersøgelse – bl.a. ved indkaldelse af parret til en samtale – af, om det pågældende ægtepar – på dansk eller gennem tolk – ville kunne forstå betydningen af inseminationen og baggrunden for et afslag, idet parret da havde haft yderligere 4–5 års ophold under danske forhold siden den første henvendelse i 1980.

Magistraten har afslutningsvis bemærket, at direktoratet for Københavns Hospitalsvæsen vil drage omsorg for, at parret tilbydes en ny undersøgelse på Hvidovre Hospital, og man vil samtidig tilbyde, at henvisningen kan ske til et andet hospital (Rigshospitalet), hvis de pågældende måtte foretrække dette.

Udtalelsen giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Den næste sag på dagsordenen var:

2) Første behandling af lovforslag nr. L 221:

Forslag til lov om ændring af lov om vurdering af landets faste ejendomme og lov om påligningen af indkomst- og formueskat til staten (ligningsloven). (Omvurdering af ejerlejligheder, der frigøres fra lejemål).

Af Thoft (SF) m.fl.

(Fremsat (omtrykt) 24/3 87).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling**Ministeren for skatter og afgifter (Foighel):**

Det foreliggende lovforslag, der er fremsat af SF, går ud på, at der hvert år pr. 31. december skal ske en omvurdering af ejerlejligheder, der siden ejerlejlighedens sidste vurdering er blevet frigjort fra lejemål. Efter de gældende regler sker omvurderingen ved næste almindelige vurdering.

SF har i 1984 fremsat et lignende forslag, som regeringen afviste på grund af de administrative vanskeligheder, som ville opstå, hvis forslaget blev gennemført.